

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O.P.S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ANALÝZA A KOMPARACE PRODUKTŮ
PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ V ČR**

Autor práce: Linda Hejlová, DiS.

Studijní obor: Management a marketing služeb – specializace
finanční služby

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HEJLOVÁ, L. *Analýza a komparace produktů penzijního pojištění v ČR : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2014. 84 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: důchodové spoření, penze, penzijní fond, penzijní reforma, pilíře penzijní reformy

Cílem bakalářské práce je komparace produktů penzijního pojištění v rámci II. pilíře u čtyř konkurenčních poskytovatelů (ČSOB Penzijní společnost, a. s., KB Penzijní společnost, a. s., Allianz penzijní společnost, a. s., Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.) tohoto produktu. Práce analyzuje a hodnotí nabízené služby, zároveň zjišťuje výhodnost jednotlivých produktů penzijního pojištění pro spotřebitele. Vedlejší cíl bakalářské práce představuje provedení dotazníkového šetření zaměřeného na znalost problematiky důchodové reformy a preferenci produktů penzijního pojištění.

Teoretická část je zaměřena na vývoj penzijního pojištění od roku 1881 až po současnost. Stěžejní část bakalářské práce je samotná důchodová reforma, která je zde rozdělena a podrobně popsána po jednotlivých pilířích. Nastiňuje také budoucnost penzijní reformy v dalších letech. Praktická část se zaměřuje na analýzu a komparaci produktů u čtyř penzijních společností. Pro srovnání je v práci zobrazeno portfolio produktů, které tyto instituce nabízejí. Výhodnost jednotlivých produktů je vypočítána na elektronické kalkulačce a následně jsou výsledky porovnány. Následuje dotazníkové šetření, které zobrazuje penzijní reformu z hlediska respondentů. Závěr práce je zaměřen na shrnutí zjištěných dat a informací.

ABSTRACT

HEJLOVÁ, L. *Analysis and comparison of pension insurance products in the Czech Republic : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2014. 84 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Key words: pension, pension fond, pension reform, pension saving, pillar pension reform

The aim of this thesis is comparison of products of pension insurance which is provided by four competitors (ČSOB Penzijní společnost, a. s., KB Penzijní společnost, a. s., Allianz penzijní společnost, a. s., Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.) under the terms of the Second pillar. The work focuses on analysis and evaluation of the offered product as well as on discovery of favourableness of individual products of pension insurance for consumer. Secondary aim of this thesis is to introduce the execution of questionnaire survey which focuses on the knowledge of the issue of pension reform and preference of the products of pension insurance.

Theoretical part is aimed at the evolution of pension insurance since 1881 until these days. The core of the thesis is the pension reform itself which is divided and described in detail by the individual pillars. It also outlines the future of pension reform in the next years. The practical part focuses on analysis and comparison of products offered by four pension companies. For easier comparison the thesis depicts portfolio of products offered by these institutions. For measuring how exactly advantageous these products are the electronic calculator has been used, the results were compared subsequently. Questionnaire survey follows, depicting pension reform from the point of view of respondents. Conclusion of this thesis is aimed at summary of data and information which have been ascertained.

OBSAH

ÚVOD	8
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	9
2 VÝVOJ PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ	12
2.1 Penzijní pojištění v období 1. poloviny 20. století	13
2.2 Období od roku 1930 do roku 1950	13
2.3 50. a 60. léta 20. století	14
2.4 90. léta 20. století	15
2.5 Penzijní pojištění v 21. století	16
2.6 Současnost penzijního pojištění	16
3 DŮCHODOVÁ REFORMA.....	18
3.1 Malá důchodová reforma.....	19
3.2 Velká důchodová reforma	19
3.3 I. pilíř důchodové reformy.....	20
3.3.1 Princip solidarity.....	20
3.4 II. pilíř důchodové reformy	21
3.4.1 Vstup do II. pilíře.....	22
3.4.2 Platby do II. pilíře	22
3.4.3 Investice v rámci II. pilíře.....	23
3.4.4 Poplatky v rámci II. pilíře důchodového systému ČR.....	25
3.4.5 Výplata důchodů.....	25
3.5 III. pilíř důchodové reformy	26
3.5.1 Změny ve výši státní podpory.....	27
3.5.2 Staré připojištění a nové spoření.....	28
3.5.3 Přejed z penzijního připojištění na doplňkové spoření.....	29
3.6 Shrnutí jednotlivých pilířů penzijní reformy	30
3.7 Budoucnost II. pilíře důchodové reformy	32

3.7.1 Plánovaná reforma od roku 2017	33
4 ANALYZOVANÉ PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI	35
4.1 ČSOB Penzijní společnost, a. s.	35
4.1.1 Důchodové fondy u ČSOB	38
4.1.2 Výpočet důchodu u ČSOB.....	38
4.2 KB Penzijní společnost, a. s.	40
4.2.1 Důchodové fondy u KB	41
4.2.2 Výpočet důchodu u KB.....	41
4.3 Allianz penzijní společnost, a. s.	43
4.3.1 Důchodové fondy u Allianz.....	45
4.3.2 Výpočet důchodu u Allianz	47
4.4 Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.	49
4.4.1 Důchodové fondy u České spořitelny	49
4.4.2 Výpočet důchodu u České spořitelny	51
4.5 Komparace produktů penzijního připojištění	53
5 PENZIJNÍ REFORMA Z HLEDISKA RESPONDENTŮ	56
5.1 Vyhodnocení dotazníku.....	56
5.2 Zhodnocení hypotéz	72
ZÁVĚR	74
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	76
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	80
PŘÍLOHA	82

ÚVOD

Penzijní reforma je v současné době velice diskutované téma, protože se dotýká každého z nás. Penzijní reforma byla v ČR nutná především z demografického hlediska. Lidé se dožívají stále vyššího věku a zároveň klesá porodnost. Právě to přispívá ke snižování důchodů. Podle výzkumů bude totiž za 30 let počet penzistů a pracujících vyrovnaný.

Důchodový systém v České republice se v současné době skládá ze tří pilířů: důchodového pojištění, důchodového spoření a doplňkového penzijního spoření. Několik desetiletí byl postaven pouze na prvním pilíři. Teprve v roce 1994 přibylo do tohoto systému penzijní připojištění se státním příspěvkem, označované jako třetí pilíř. Posledním prvkem je od roku 2013 druhý pilíř - důchodové spoření. Zároveň byl výrazně upraven třetí pilíř: penzijní připojištění se státním příspěvkem bylo nahrazeno doplňkovým penzijním spořením. I přes přidání ostatních pilířů zůstává zásadním prvkem současného důchodového systému státem spravované důchodové pojištění.¹

30 až 50 miliard Kč - to je částka, kterou ročně stát dotuje důchodový účet. Průměrný důchod je dnes asi 10 500 Kč a bez důchodové reformy by v budoucnu klesl až na 7 000 Kč. To by ale pro velkou část populace znamenalo chudobu. I přesto není o vstup do II. pilíře takový zájem, jak se předpokládalo. Otázkou zůstává, z jakého důvodu se tak děje a zda je nyní důchodová reforma vyřešena správně.²

Šest penzijních společností, které se rozhodly nové důchodové spoření nabízet, na začátku roku 2013 věřilo, že na jeho konci získají v součtu stovky tisíc klientů. Skutečnost? Zhruba 85 tisíc klientů (ke konci listopadu 2013 jich bylo přesně 83 753, přičemž ve druhé polovině roku přibývají měsíčně jen stovky klientů).³

Právě velmi malý zájem o klíčový produkt reformy také velmi pravděpodobně rozhodne o jeho dalším osudu....

¹ RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc : ANAG, 2013. s. 6. ISBN 978-80-7263-821-5.

² *80 let sociálního pojištění* [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

³ *Jak dál s penzijní reformou? Změny ve spoření na důchod* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/~nr/tema/2035844.html>>.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je celkové porovnání produktů penzijního pojištění v rámci II. pilíře u čtyř konkurenčních poskytovatelů tohoto produktu (ČSOB Penzijní společnost, a. s., KB Penzijní společnost, a. s., Allianz penzijní společnost, a. s., Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.). Vedlejší cíl bakalářské práce představuje provedení dotazníkového šetření zaměřeného na znalost problematiky důchodové reformy a preferenci produktů penzijního pojištění.

Bakalářská práce je rozdělena do 5 kapitol. V první kapitole je konkretizován cíl a metodika práce. V další kapitole je popsán vývoj penzijního pojištění od roku 1881 až po současnost. Třetí kapitola této práce se zaměřuje na nejdůležitější část a tou je důchodová reforma. Je zde rozdělena a vysvětlena malá důchodová reforma, která výrazně zvyšuje věk potřebný pro odchod do důchodu a velká důchodová reforma - díky ní mají lidé možnost vyvést část peněz z průběžného důchodového systému do nově vzniklých penzijních společností a spořit si tak na stáří v soukromých penzijních fondech.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje na analýzu a komparaci produktů u penzijních společností ČSOB Penzijní společnost, a. s., KB Penzijní společnost, a. s., Allianz penzijní společnost, a. s., Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s. Výše zmíněné penzijní společnosti byly zvoleny pro jejich postavení na finančním trhu a také proto, že autorka práce má s některými z nich osobní zkušenost. Pro srovnání je v práci zobrazeno portfolio produktů v rámci II. pilíře, které tyto instituce nabízejí. U jednotlivých společností autorka vypočítala na elektronické kalkulačce, která je součástí internetových stránek, důchod v případě vstupu do II. a III. pilíře penzijní reformy. Pro všechny výpočty jsou použity stejné údaje, které vycházejí zejména z osobního profilu autorky. Jelikož autorka není ještě v pracovním poměru, a tudíž nepobírá žádný plat, je zde použit medián mzdy za rok 2013. Údaje jsou uvedené v následující tabulce 1.

Tabulka 1: Údaje pro výpočet důchodu⁴

Pohlaví	Žena
Věk	22
Datum narození	26. 05. 1991
Rok nástupu do prvního zaměstnání	2014
Počátek spoření ve II. pilíři	1. 3. 2014
Průměrný plat	21 331 (medián za rok 2013) ⁵
Rozdělení prostředků do fondů II. pilíře	Vyvážený důchodový fond - 100 %
Příspěvek účastníka do III. pilíře	300 Kč
Počátek spoření ve III. pilíři	1. 3. 2014
Rozdělení prostředků do fondů III. pilíře	Vyvážený účastnický fond - 100 %

Výpočty jsou následně porovnány a vyhodnoceny. Výstupem komparace produktů je zjistit výhodnost spoření u jednotlivých penzijních společností pro osoby, které se II. a III. pilíře účastní.

Poslední pátá kapitola je věnována dotazníkovému šetření. Šetření bylo provedeno začátkem února a pokračovalo až do poloviny března 2014. Dotazník (viz příloha č. I) pro účely této bakalářské práce je kvantitativním šetřením a představuje soubor 17 otázek, které jsou převážně uzavřené, ale je zde i několik otázek polouzavřených. U některých otázek jsou použity škálové položky, které mají pevně stanovené alternativy, a respondent je nemůže nijak ovlivnit, může pouze z přesně formulovaných zadání vybrat jednu z možností.

Dotazník byl sestaven za pomoci odborné literatury od autorů PÁNY⁶, MALÉHO⁷ a REICHELA⁸ a také za pomoci vedoucího bakalářské práce. Dotazník byl následně vložen na internetový portál Vyplňto.cz⁹ a autorka rozeslala odkazy na tuto stránku pomocí Facebooku a e-mailu na adresy v okruhu svých známých, kteří řeší problematiku vstupu/nevstupu do druhého pilíře důchodového pojištění. Celkem bylo vyplněno 154 dotazníků. Zhodnocení dotazníku by mělo vyvrátit nebo potvrdit 3 hypotézy stanovené autorkou práce.

⁴ Vlastní zpracování.

⁵ *Mzdy - vývoj mezd, průměrné mzdy 2014* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy/>>.

⁶ PANA, L., SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. s. 23. ISBN 978-80-86708-52-2.

⁷ MALÝ, V. *Marketingový výzkum, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2004. s. 69. ISBN 80-245-0761-7.

⁸ REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. 1. vyd. Praha : Grada, 2009. s. 118. ISBN 978-80-247-3006-6.

⁹ *Analýza a komparace produktů* [online]. Vyplňto, 2014 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.vyplnto.cz/database-dotazniku/analýza-a-komparace-produktu/>>.

Stanovení hypotéz

- **H1:** Společnost je nedostatečně informována, nebo má dokonce mylné informace, a to je jedním z důvodů, proč není o II. pilíř důchodové reformy zájem.
- **H2:** Nejvíce využívaným produktem, který je podporován státem, je penzijní připojištění, uzavřené do 30. listopadu 2012, zajišťující staré, výhodnější podmínky.
- **H3:** Společnost má nedůvěru v soukromé penzijní fondy, proto se II. pilíře neúčastní.

V teoretické části práce je využívána zejména analýza literárních pramenů zaměřených na teorii sociálního pojištění v ČR, penzijní reformy a penzijní fondy. Praktická část pak vychází převážně z webových stránek konkrétních penzijních společností a z vlastních zdrojů autorky – z dotazníkového šetření a komparace výsledků.

V bakalářské práci je použito několik základních metod. V teoretické části byla použita metoda popisná. V praktické části je použita metoda komparativní, která porovnává výhodnost penzijního připojištění a penzijního spoření u čtyř různých společností poskytujících tyto produkty. Při sběru byly využity techniky: dotazník a analýza dokumentů. Tyto techniky sloužily k získání potřebných dat pro zpracování bakalářské práce (blíže viz PÁNA, SOMR, 2007)¹⁰. Podstatné získané informace jsou prezentovány formou grafického zobrazení (obrázky, tabulky a grafy).

¹⁰ PÁNA, L., SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. s. 16. ISBN 978-80-86708-52-2.

2 VÝVOJ PENZIJNÍHO POJIŠTĚNÍ

Po dlouhá staletí žilo lidstvo v kmenové společenství, respektive ve společenství široké rodiny. Takto přirozeně vzniklá komunita pečovala o zabezpečení všech životně nezbytných potřeb pro většinu členů. S postupným rozvolňováním funkce osady, opouštění půdy a opouštěním široké třígenerační rodiny dochází ke vzniku složitých životních situací.¹¹

Stáří se stává sociální událostí, teprve když vyvolá ztrátu zdrojů (příjmů) a zvýšenou potřebu zdravotních a sociálních služeb. O staré se dříve postarala rodina nebo klan. Ve středověké zemědělské společnosti vznikla instituce výměnku - mladí se při převzetí hospodářství zavázali poskytnout starým hospodářům bydlení (zpravidla v malém domku vedle statku) a stravu. S urbanizací a industrializací se situace změnila. Kontakt se zemědělstvím zanikl a velkou rodinu nahradila tzv. nukleární rodina, která neměla možnosti se přiměřeně starat o své staré příslušníky.¹²

Jako první přistoupilo roku 1881 k uskutečnění obecného a povinného dělnického úrazového pojištění a nemocenského pojištění Německo, v čele s osobností, kterou byl Otto von Bismarck. V Německu bylo jeho zásluhou zavedeno povinné úrazové pojištění a sociální pojištění pro široké vrstvy zaměstnanců, byly přijaty zákony o nemocenském pojištění, úrazovém pojištění, zákon o pojištění pro případ invalidity a stáří.¹³

Toto ohlášení bylo součástí pověstné trůní řeči ze 17. 11. 1881. Zákon byl pak přijat říšským sněmem v roce 1883. Hodnotíme-li tento zákon s odstupem doby, lze jej charakterizovat jako významnou sociální reformu a jistě i úspěšný politický čin. Přestože dávková část byla poměrně chudě vybavena, obsahovala již hlavní věcné i peněžité dávky v nemoci a v mateřství. Negativně je však třeba hodnotit nesmírnou organizační roztrášenost zákona a také nedostatečné provádění pojištění, neboť zaměstnavatelé se je snažili obcházet. Přes tyto nedostatky se nemocenské pojištění rychle vžilo a dále rozvíjelo. Slibované rozšíření nemocenského pojištění se ale stále protahovalo a nakonec, po vypuknutí první světové války, bylo přerušeno.¹⁴

¹¹ DUŠEK, J., PROTIVA, V. *Veřejná ekonomika*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. s. 113. ISBN 978-80-86708-43-0.

¹² TOMEŠ, I. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. 1. vyd. Praha : Portál, 2010. s. 232. ISBN 978-80-7367-680-3.

¹³ DUKOVÁ, I., DUKA, M., KOHOUTKOVÁ, I. *Sociální politika: Učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. s. 29. ISBN 978-80-247-3880-2.

¹⁴ *80 let sociálního pojištění* [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

2.1 Penzijní pojištění v období 1. poloviny 20. století

Po skončení první světové války, v hektické době vzniku Československé republiky, nebylo možné hned vytvořit vlastní zákonodárství. ČSSR proto převzala od Rakouska-Uherska i právní předpisy ze sociální oblasti. Teprve v následujících letech byly postupně přijímány vlastní nové právní předpisy. Nejvýznamnější byl zákon č. 221/1924 Sb., který vznikl v roce 1924 a týkal se pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, jehož pojetí znamenalo pozitivní i prozíravý krok, zejména s ohledem na blížící se období nestability (hospodářská krize, nástup nacismu k moci) a stal se jednou z nejvýznamnějších sociálních reforem československého zákonodárství mezi dvěma světovými válkami.¹⁵

Pojištění se týkalo všech, kteří na území Československé republiky vykonávali práce nebo služby na základě pracovního, služebního či učňovského poměru. Celý systém sociálního pojištění byl založen na rovnováze mezi příjmy a výdaji. Pojistné hradili zpravidla zaměstnavatelé a zaměstnanci, eventuálně v některých částech sociálního pojištění nesli celé pojistné pouze zaměstnavatelé (úrazové pojištění). Polovinu předepsaných příspěvků platil pojištěnec a polovinu zaměstnavatel. Nárok na starobní důchod vznikal v 65 letech pro muže i pro ženy a byl podmíněn uplynutím čekací doby, která byla stanovena na 150 příspěvkových týdnů.¹⁶

2.2 Období od roku 1930 do roku 1950

V letech 1930 až 1934 se nemocenské pojišťovny dostaly do tíživé hospodářské situace. V nemocenském pojištění se začaly uplatňovat restriktivní tendence obsažené v novele zákona č. 221/1924 č. 112 z roku 1934.¹⁷

Po druhé světové válce bylo zákonodárství z první Československé republiky v oblasti sociální v zásadě převzato. Sociální situace byla velmi komplikovaná, neboť pojistné fondy byly buď zabaveny okupační mocností, nebo znehodnoceny v důsledku válečných událostí (inflace).¹⁸ Za okupace se v dávkách upravovaly hlavně mzdové

¹⁵ KAHOUN, V. *Sociální zabezpečení, vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Triton, 2009. s. 31. ISBN 978-80-7387-346-2.

¹⁶ *80 let sociálního pojištění* [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

¹⁷ *80 let sociálního pojištění* [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

¹⁸ KAHOUN, V. *Sociální zabezpečení, vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Triton, 2009. s. 31. ISBN 978-80-7387-346-2.

třídy s cílem vyrovnat se v dávkách s růstem cen a mezd. Po válce byly mzdové třídy opět nově upraveny a rozšířeny.¹⁹

Koncepce národního pojištění připravovaná v letech 1945 až 1948 vyústila v zákon č. 99/1948 Sb. o národním pojištění, který zrušil všechny předchozí zákony v této oblasti. Ve fázi dalšího vývoje se mělo národní pojištění stát obecným pro všechny občany při co nejširším rozsahu sociální události a při co nejvhodnějším způsobu zabezpečení.²⁰

Od roku 1948 byly důchodového pojištění účastny též osoby samostatně výdělečně činné. Tato skutečnost, tj. účast prakticky všech ekonomicky aktivních osob na důchodovém pojištění, patří mezi základní principy i současného systému důchodového pojištění založeného zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (tento zákon je dále citován ve zkratce jako ZDP). ZDP nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1996.²¹

2.3 50. a 60. léta 20. století

Opuštění středoevropských tradic sociálního pojištění a nastolení sovětského modelu zabezpečení

Po roce 1948 byl opuštěn pojišťovací princip a byly přijímány nové předpisy, které vycházely ze sovětských zkušeností. Došlo k převzetí péče o občany státem jako výraz ideologie redistributivního pojetí socialismu. V roce 1950 bylo znárodněno zdravotnictví. V rámci tzv. první reformy sociálního zabezpečení byl přijat nový zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, který s mnoha změnami a doplňky platil až do 31. 12. 2008.²²

V zájmu politiky zatlačování soukromého sektoru, zejména v zemědělství, byla v padesátých letech také opuštěna zásada univerzality pro všechny pracovníky (přestalo se počítat se zavedením nemocenského pojištění pro samostatně hospodařící občany). V pozdějších letech došlo k řadě změn a doplňků, dávky byly upravovány a zvyšovány nebo byly zavedeny dávky nové. Obecná ustanovení zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, však platí dodnes.

¹⁹ 80 let sociálního pojištění [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

²⁰ 80 let sociálního pojištění [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

²¹ PŘILB, J. *Kdy do důchodu a za kolik*. Praha : Grada, 2011. s. 11. ISBN 978-80-247-3616-7.

²² KAHOUN, V. *Sociální zabezpečení, vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Triton, 2009. s. 32. ISBN 978-80-7387-346-2.

Vrcholným orgánem nemocenského pojištění byla po celé období Ústřední rada odborů. V roce 1957 se orgánem sociálního zabezpečení a tedy i úřadem, který zajišťoval důchodové zabezpečení, stal Státní úřad sociálního zabezpečení (SÚSZ).

V roce 1968 vzniklo na základě zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů, Ministerstvo práce a sociálních věcí. Mělo působit v oblasti sociálního zabezpečení, kterou do té doby zajišťoval Státní úřad sociálního zabezpečení. V roce 1969 vznikl Úřad důchodového zabezpečení v Praze.²³

2.4 90. léta 20. století

Návrat k sociálnímu pojištění

Po revoluci a změně politického systému v listopadu roku 1989 bylo zřejmé, že bude třeba přistoupit k rozsáhlejším změnám i v oblasti sociálního zabezpečení. Mezi první opatření se zařadilo zrušení preferencí v důchodovém systému a odstranění diskriminace osob samostatně výdělečně činných, převedení nemocenského pojištění ze správy odborů a jeho organizační sjednocení s důchodovým pojištěním v rámci České správy sociálního zabezpečení, zavedení pravidelné indexace důchodů či zavedení pojistného na sociální pojištění jako zvláštní platby mimo daňový systém.²⁴

Právní rámec změn představuje zákon ČNR č. 210/1990 Sb., o změnách v působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení a o změně zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu. Sloučením Úřadu důchodového zabezpečení v Praze, České správy nemocenského pojištění a Správy nemocenského pojištění Svazu českých a moravských výrobních družstev vznikla nová soustava orgánů státní správy působících v oblasti sociálního zabezpečení – Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ). Navázala na práci svých předchůdců, převzala jejich archivy a rozsáhlou evidenci občanů. Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ), které patří pod ČSSZ, vznikly z původních okresních správ nemocenského pojištění, Pražská správa sociálního zabezpečení (PSSZ) zase z Pražské správy nemocenského pojištění.²⁵

²³ 80 let sociálního pojištění [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

²⁴ KAHOUN, V. *Sociální zabezpečení, vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Triton, 2009. s. 32. ISBN 978-80-7387-346-2.

²⁵ 80 let sociálního pojištění [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.

2.5 Penzijní pojištění v 21. století

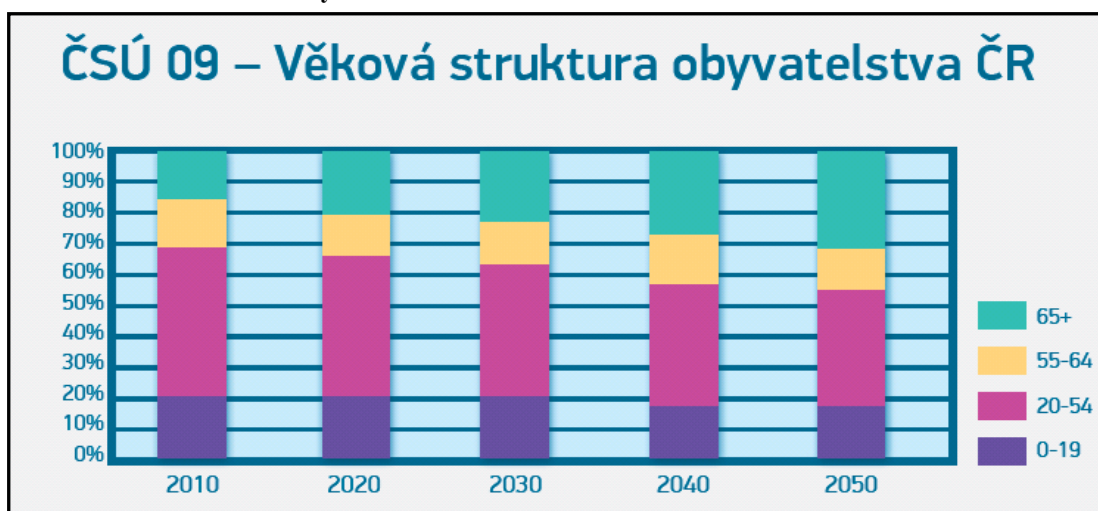
V roce 2004 vznikla Bezděkova komise, která v roce 2005 publikovala zprávu hodnotící přístup jednotlivých politických stran k reformě důchodů. Výsledkem této analýzy byla však jen další vyjednávání politiků a hašteření, které vedlo do ztracena. Systém zreformován nebyl.

Počátkem roku 2010 byla Bezděkova komise opět povolána na scénu. Tentokrát byla ale značně pozměněna a z vůdčích osobností zůstal v komisi vlastně jen samotný Vladimír Bezděk. Komise následně přišla s návrhem nového důchodového systému.²⁶

2.6 Současnost penzijního pojištění

Podle údajů a statistik, které vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí, dochází k průběžnému zvětšování schodku na účtu nynějšího sociálního pojištění. Přihlédneme-li k aktuálnímu demografickému vývoji, je jisté, že systém starobních důchodů by bez zásahu během několika desítek let úplně zkolaboval. Již dnes na jednoho důchodce ve starobním důchodu připadá jen 1,8 aktivních lidí. To jsou lidé, kteří platí sociální pojištění a přispívají tak do systému sociálního zabezpečení. Tento poměr se však neustále mění, a to v neprospěch pracujících. Podle odhadů bude v roce 2050 poměr už jen 1,2 : 1. Jakákoliv vláda by tedy dříve nebo později musela přistoupit na výběr sociálního pojištění a provést alespoň nějakou penzijní reformu.²⁷

Graf 1: Věková struktura obyvatelstva ČR²⁸

²⁶ PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Všechno je jinak, aneb, Co nám neřekli o důchodech, euru a budoucnosti*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. s. 20. ISBN 978-80-247-4207-6.

²⁷ *Demografický vývoj a prognózy* [online]. Praha : MPSV, 2011 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/69>>.

²⁸ *Manuál k důchodové reformě* [online]. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z WWW: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/files/clanky/10/Duch_ref_fl.pdf>.

Tento graf nám pomáhá nastítnit situaci, jak se bude pravděpodobně vyvíjet věková struktura obyvatel od roku 2010 do roku 2050. Postupně bude ubývat lidí ve věku do 54 let, kteří jsou ekonomicky aktivní (vyjma dětí, studentů a lidí dobrovolně nezaměstnaných) a přibývat lidí starších 65 let. To znamená, že do sociálního systému bude přispívat méně a méně lidí a tím pádem nebude na výplatu důchodů. Proto se musí tato situace bezodkladně řešit.

3 DŮCHODOVÁ REFORMA

Systémy sociálního pojištění jsou založeny na jednom ze dvou principů:

- průběžné financování,
- fondové financování.

V **průběžném systému** plynou do státního rozpočtu nebo určitého parařiskálního fondu prostředky na daný účel a jsou vypláceny dávky do výše zdrojů. V tomto systému jsou plátcí jiní lidé než příjemci dávek.

Při **fondovém financování** si každý účastník spoří na vlastním účtu. Uložené prostředky jsou kapitalizovány a jsou pak přeměněny na dávky v podobě penze nebo jiné platby.

Dosavadní systém sociálního zabezpečení fungoval na tzv. dvou pilířích, kdy vedle sebe existoval:

- státní penzijní systém a
- systém dobrovolného penzijního připojištění, státem podporovaný pomocí daní i dávek.

Dominantní je však stále státní penzijní systém, který může být stručně charakterizován následujícími vlastnostmi:²⁹

- je povinný,
- je průběžně financovaný (PAYG),
- dávkově definovaný,
- státní penze jsou spjaté s výdělkem.

Oba tyto důchodové pilíře zůstaly zachovány. K nim přibyl další pilíř, který začal fungovat od 1. ledna 2013. Důchodová reforma je založena na principu dobrovolnosti, každý se tedy může rozhodnout, jestli do nového systému důchodů vstoupí, nebo ne. Existují tedy tři pilíře, které by se měly starat o výplatu starobních penzí. Penzijní reforma je prakticky pouze o těchto 3 pilířích.³⁰

Po více než 20 letech, které uplynuly od pádu komunismu, jsme se dočkali důchodové reformy. Tolik očekávaná a z dlouhodobého hlediska strategická a klíčová

²⁹ HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance*. Praha : EUROLEX BOHEMIA, 2004. s. 226. ISBN 80-86432-88-2.

³⁰ *Manuál k důchodové reformě* [online]. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z WWW: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/files/clanky/10/Duch_ref_f1.pdf>.

reforma se zároveň dočkala vlažného přijetí veřejnosti. Svým nastavením budí rozpaky. Na jedné straně se snaží občany přimět, aby se na stáří připravili sami, na druhé pak odpovědnější jedince svazuje striktními nařízeními.

Reformu penzí vláda vyřešila tzv. opt-outem, který znamená vyvedení části finančních prostředků z aktuálního průběžného důchodového systému do soukromých penzijních společností. Důchodová reforma platí již od roku 2011. Pro lepší srozumitelnost zvolili politici výrazy jako je malá důchodová reforma a velká důchodová reforma. Oproti dosavadnímu stavu, kdy byly v důchodovém systému dva pilíře - průběžný důchodový systém a spoření na penzi prostřednictvím penzijního připojištění, vložili politici nový, druhý pilíř. Ten znamená vyvedení části peněz z prvního pilíře, který představuje průběžný důchodový systém. Zároveň změnili penzijní připojištění na doplňkové penzijní spoření, tedy pilíř třetí.³¹

3.1 Malá důchodová reforma

Malá důchodová reforma začala platit 1. ledna 2012 a hlavním bodem je výrazné zvýšení věku potřebného pro odchod do důchodu. Lidé narození po roce 1965 budou moci do starobního důchodu odcházet až při dosažení 65. roku života. Rovněž se zvýší i tempo růstu věku potřebného pro odchod do důchodu. U žen to bude o šest měsíců ročně, u mužů pak o dva měsíce za rok. V roce 1977 se rychlost zvyšování věku potřebného pro stanovení odchodu do důchodu sjednotí na dva měsíce ročně. Lidé narození v roce 1977 budou odcházet do starobního důchodu ve věku 67 let. Pro mladší se bude odchod do důchodu prodlužovat tempem dva měsíce za rok.

Mezi další změny, které jsou v rámci malé důchodové reformy zavedeny, jsou zejména nově nastavená pravidla pro valorizaci neboli zvyšování důchodů. Vláda tak nebude již zvyšovat důchody libovolně podle svého uvážení. Princip valorizací, který fungoval v minulosti, bude fungovat i v budoucnu. Měl by tak zmizet nešvar politiků, kteří před volbami jednorázově posílali příspěvky důchodcům ve snaze si je voličsky naklonit.³²

3.2 Velká důchodová reforma

Velká důchodová reforma se liší od té malé tím, že lidé mají možnost vyvést část peněz z průběžného důchodového systému do nově vzniklých penzijních společností

³¹ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 59. ISBN 978-80-247-4400-1.

³² JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 60. ISBN 978-80-247-4400-1.

a na stáří si spořit v soukromých penzijních fondech. Velká důchodová reforma se může jinak nazývat druhým pilířem důchodového systému.

Význam soukromého spoření, tedy vstup do druhého pilíře, je ten, že člověk získá ve stáří nárok na penze dvě. Jedna bude vyplacena z průběžného důchodového systému, druhá ze soukromých fondů. Oproti penzijnímu připojištění by mělo jít o vyšší měsíční úložky. Pojištěnec rovněž získá více možností si zvolit, jak s vyvedenými prostředky může fond nakládat. K dispozici bude mít čtyři investiční strategie. Od investování do státních dluhopisů, konzervativní, přes vyváženou až po dynamickou. Vyplatit by se to mělo lidem s vyššími příjmy a podnikatelům.³³

3.3 I. pilíř důchodové reformy

První pilíř je tvořen průběžným systémem PAYG. A je to geniálně jednoduchý systém. Krátkodobě se prostě nedá nabourat. Princip spočívá v tom, že současná aktivní generace platí důchody dnešní již neaktivní generaci. To, co dnes vybere, se „téměř ihned“ zase vyplatí. Peníze se nikde nekumulují, neinvestují, a tudíž téměř není možno o ně přijít při nepovedené sázce na vývoj finančního trhu anebo rozkrást při vytunelování fondu.³⁴

Funguje to tak již po několik generací. Problémem tohoto systému je demografické riziko. Statistiky hovoří jasně, dětí neboli budoucích pracujících ubývá a lidí v důchodovém věku stále přibývá. Až za 20 nebo 25 let půjdou děti, které jsou dnes v porodnici, do práce, bude ve stejný rok odcházet do důchodu generace narozená v roce 1971. Do důchodu tak půjde přibližně 154 tisíc lidí a budou chtít vyplácet důchod. Na jejich důchod ale připadne jen 109 tisíc pracujících. To znamená, že vybraných peněz bude méně a bude se o ně muset podělit více příjemců.³⁵

3.3.1 Princip solidarity

Princip solidarity musíme vnímat v mnoha rovinách. První rovinou, jejíž význam bude minimálně v Evropě narůstat, je rovina mezigenerační solidarity. Tato solidarita je s úpadkem instituce rodiny stále oslabována. Ve společnosti, z důvodu

³³ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 61. ISBN 978-80-247-4400-1.

³⁴ PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Všechno je jinak, aneb, Co nám neřekli o důchodech, euru a budoucnosti*. 1. vyd. Havlíčkův Brod : NF Distribuce, 2012. s. 129. ISBN 978-80-260-2811-6.

³⁵ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 61. ISBN 978-80-247-4400-1.

nízké ochoty mít děti, výrazně přibude starších občanů, kteří budou závislí na ekonomické produkci stále se zmenšující skupiny ekonomicky aktivních.³⁶

Mluvíme o solidaritě mezi lidmi s vysokým a nízkým příjmem. Kdo vydělával hodně, také hodně platil a zdaleka tolik ze systému nedostane na svém důchodu. Kdo vydělával jen málo, ten také málo odváděl, ale dostane „velký“ důchod vůči svému příjmu. Povědomí o tom, jak funguje tento princip solidarity, je potřebné v okamžiku, kdy přemýšlíme o vstupu do II. pilíře.³⁷

První pilíř se oproti předchozímu příliš nezměnil. Nastaly v něm jen „kosmetické“ změny, jako je délka pojištění a zvyšující se věk potřebný k odchodu do důchodu. Stále je nutné odvádět z každého příjmu sociální nebo důchodové pojištění podle toho, zda jsme zaměstnancem nebo osobou samostatně výdělečně činnou.³⁸

3.4 II. pilíř důchodové reformy

II. pilíř má za cíl doplnit pilíř první. První pilíř je průběžný, druhý pilíř je **fondový**. Druhý pilíř část prostředků (3 % z výplaty) odvádí do fondů. Tyto prostředky se hned nevyplatí na důchody, ale vyplatí se až v okamžiku, kdy půjdeme do důchodu. Je to náš vlastní individuální účet, který bude financovat náš vlastní důchod.

Pokud se účastníme II. pilíře, odvádíme do průběžného systému méně, proto máme i nižší důchod z prvního pilíře.³⁹

Tabulka 2: Rozdíl mezi I. a II. pilířem z hlediska plateb a čerpání prostředků⁴⁰

Rozdíly mezi pilíři	Účastníme se II. pilíře	Neúčastníme se II. pilíře
Platíme	25 % hrubé mzdy do I. pilíře 3 % hrubé mzdy do II. pilíře Další 2 % z hrubé mzdy do II. pilíře	28 % z hrubé mzdy do I. pilíře
Čerpáme důchod	Z průběžného systému Z fondů (z naspořených 3 % + 2 %)	Pouze z průběžného systému

³⁶ DUŠEK, J., PROTIVA, V. *Veřejná ekonomika*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. s. 115. ISBN 978-80-86708-43-0.

³⁷ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 37. ISBN 978-80-247-4400-1.

³⁸ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 76. ISBN 978-80-247-4479-7.

³⁹ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 91. ISBN 978-80-247-4479-7.

⁴⁰ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 91. ISBN 978-80-247-4479-7.

Druhý pilíř je založen na dobrovolnosti osoby, která do něho vstupuje. Zatímco vstup je ryze dobrovolný, účast v něm je povinná a nelze z něho odejít. Pokud nevstoupíme, pak zůstáváme dál v prvním a druhý pilíř se nás nijak netýká.

3.4.1 Vstup do II. pilíře

Druhý pilíř je určen především osobám mladším 35 let, protože právě jejich důchodů se týká riziko demografických změn. Osoby starší 35 let mají ovšem také možnost se druhého pilíře účastnit, ale jejich důchod ovlivní druhý pilíř méně než u mladší generace. Protože většinu života strávili v prvním pilíři, klesne jim důchod z prvního průběžného pilíře jen velice málo. Hranice 35 let je pro druhý pilíř zásadní. Komu už 35 let bylo, tomu je vstup do systému umožněn. Museli se však rozhodnout v první polovině roku 2013. Rozhodnutí již nepůjde změnit.

Závazek je oboustranný:⁴¹

- Kdo vstoupí, nemůže vystoupit.
- Kdo do 35 let nevstoupí, už nebude moci nikdy vstoupit.

3.4.2 Platby do II. pilíře

V rámci prvního pilíře platíme 28 % z hrubé mzdy. Účastí ve druhém pilíři máme možnost vyvést část prostředků, což je 3 % z hrubé mzdy, na svůj vlastní osobní účet. Musíme však přidat další 2 % ze své hrubé mzdy. Dobrovolně si tak zvyšujeme odvody z hrubé mzdy z 28 % na 30 %, ovšem na svůj důchod, ne na společný.

Prostředky do fondu se platí podobně jako na průběžném pilíři. Jen to nebude 28 %, ale 25 % odchází na první pilíř a 5 % na pilíř druhý. Odvody běží automaticky, nemusíme zadávat žádný trvalý příkaz.

5 % ze mzdy jsou jediné prostředky, které putují do účastnických fondů v rámci druhého pilíře. Spořit si více není možné.

Částka, kterou platíme navíc (2 %), se platí z naší hrubé mzdy. Platí se tedy i z mimořádných odměn nebo 13. platu. Když není mzda, tak se částka neplatí. To je například v době nemoci, mateřské dovolené nebo nezaměstnanosti.⁴²

⁴¹ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 92. ISBN 978-80-247-4479-7.

⁴² SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 92. ISBN 978-80-247-4479-7.

3.4.3 Investice v rámci II. pilíře

Prostředky na důchod v rámci II. pilíře se ukládají do fondů. Peníze jsou investované na kapitálovém trhu a investují se mimo jiné do akcií a dluhopisů. Prostředky v důchodovém fondu náleží účastníkům a penzijní společnost prostředky z fondu pouze obhospodařuje. Majetek v důchodovém fondu není součástí majetku penzijní společnosti a v případě krachu penzijní společnosti to nemá vliv na výši našeho majetku ve fondu. Náš fond převezme jiná penzijní společnost a spravuje ho místo původní zkrachovalé. Hodnotu našeho majetku ovlivňuje změna cen akcií a dluhopisů. To jestli máme ve fondu více nebo méně majetku, záleží na cenách na burze.

Máme možnost si vybrat fond, do kterého budeme prostředky investovat. Typy důchodových fondů se liší mírou rizika a tedy i potenciálním výnosem. Jedná se o 4 typy, z čehož první dva fondy jsou dluhopisové, třetí smíšený a čtvrtý pak převážně akciový.⁴³

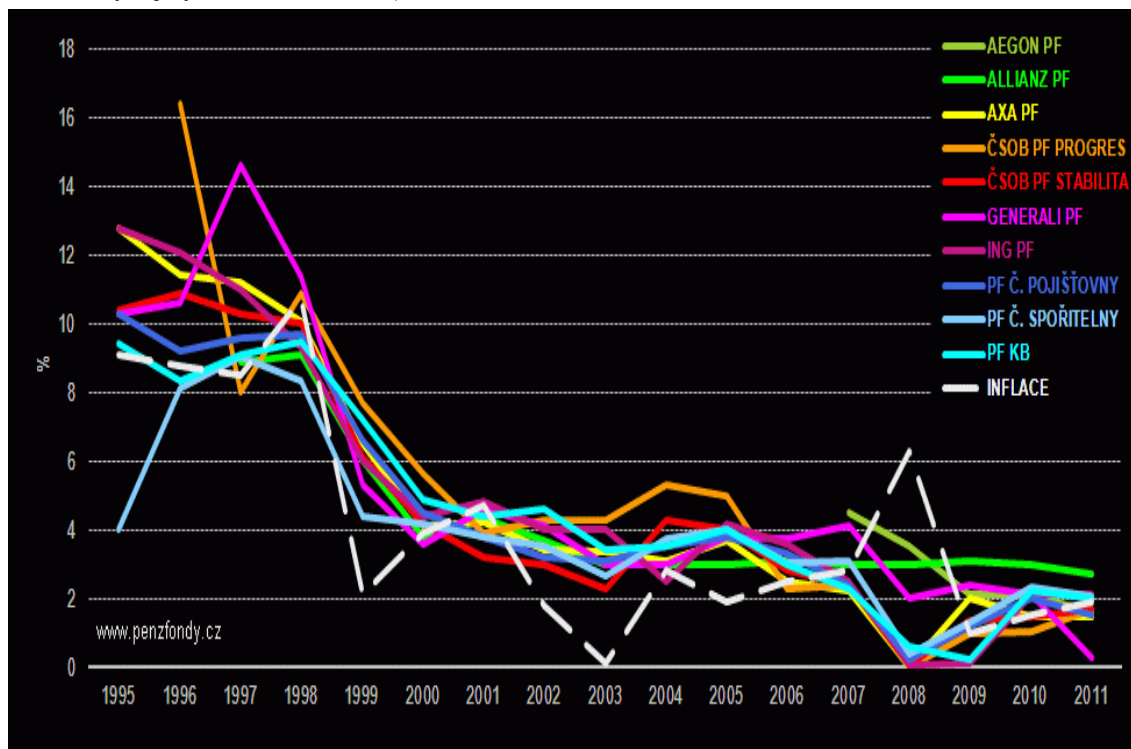
Jednotlivé typy fondů

- **Fond státních dluhopisů** - tento fond by měl poskytovat nejmenší míru rizika, protože majetek fondu musí být 100 % zajištěn proti měnovému riziku. Investuje výhradně do státních dluhopisů ČR s možností několikaprocentní investice do pokladničních poukázek ČR, resp. ČNB.
- **Konzervativní fond** - oproti prvnímu typu fondu může investovat i do dluhopisů či nástrojů peněžního trhu členských zemí EU, MMF, evropských centrálních institucí nebo i do korporátních dluhopisů. Minimálně však ratingem A+ (A1). I v tomto případě musí být majetek fondu 100 % zajištěn.
- **Vyvážený fond** - tento fond má možnost investovat i do rizikovějších dluhopisů (až do ratingu A-), nebo může nakupovat podíly v podílových fondech registrovaných v EU. Vyvážený fond má možnost investovat i do akcií. Podíl však nesmí přesáhnout 40 % akciové složky portfolia. Investor zde může podstupovat omezené kurzové riziko, jelikož fond není povinen zajišťovat celou hodnotu portfolia (pouze 50 %).
- **Dynamický fond** - tento fond je nejagresivnějším typem. Má volné investiční možnosti. Investovat může do rizikových dluhopisů, akcií, může se stát

⁴³ *Manuál k důchodové reformě* [online]. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z WWW: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/files/clanky/10/Duch_ref_f1.pdf>.

podílníkem ve Fondu kvalifikovaných investorů atd. Akciová složka může tvořit až 80 % hodnoty portfolia. Fond nemá žádné zajištění kurzového rizika.⁴⁴

Graf 2: Vývoj výnosů / ziskovosti (1995-2011)⁴⁵

Počáteční vysoké zisky fondů jsou již minulostí. Výnosy se od roku 2000 ustálily mezi dvěma a čtyřmi procenty ročně, v posledních čtyřech letech pak klesly ještě níže. Inflace se však pohybuje víceméně podobně a je jen o něco nižší než výnosy. Inflaci je důležité porovnávat s výnosy, protože není důležité, kolik na konci spoření na účtu u penzijního fondu budete mít, ale kolik si toho za dané peníze budete moci koupit (tzn., aby byla zachována hodnota peněz, musí být výnosy stejné nebo vyšší než inflace).⁴⁶

⁴⁴ *Typy důchodových fondů* [online]. Praha : Pro investory 2014 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z WWW: <<http://proinvestory.cz/typy-duchodovych-fondu>>.

⁴⁵ *Typy důchodových fondů* [online]. Praha : Pro investory 2014 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z WWW: <<http://proinvestory.cz/typy-duchodovych-fondu>>.

⁴⁶ *Srovnání penzijních fondů* [online]. penzfondy, 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.penzfondy.cz/>>.

3.4.4 Poplatky v rámci II. pilíře důchodového systému ČR⁴⁷

Poplatky účtované účastníkům druhého pilíře jsou výnosem penzijní společnosti, ze kterého bude společnost hradit své náklady.

Poplatky rozdělujeme do dvou skupin:

a) řádné - tyto poplatky jsou účtovány jednorázově po celou dobu účasti ve II. pilíři,

b) mimořádné - které budou účtované pouze v případě zákonem stanovených úkonů:

- převod prostředků k jiné penzijní společnosti,
- změna umístění prostředků účastníka v důchodových fondech v rámci penzijní společnosti,
- častější zasílání výpisu z osobního důchodového účtu než jednou ročně,
- poskytování informací jiným způsobem než stanoví zákon apod.

3.4.5 Výplata důchodů

Existují tři varianty výplaty penzí z druhého pilíře důchodového systému. Účastník má možnost se sám rozhodnout, jaký způsob zvolí. Varianty se budou lišit způsobem výplaty penze a možnostmi zdědění penze.⁴⁸

Doživotní starobní penze

- Tato penze začíná přiznáním starobního důchodu a končí smrtí účastníka. Výši starobní penze vypočte penzijní společnost na základě statistických tabulek o průměrném věku dožití. Doživotní starobní penze se nedědí.⁴⁹

Doživotní starobní penze se sjednanou výplatou pozůstalostní penze po dobu 3 let

- Je to velmi podobné doživotní starobní penzi. Rozdíl je v tom, že v případě úmrtí účastníka dojde k následné výplatě penze určené osobě po dobu tří let. Penze je však o něco nižší s ohledem na možnou výplatu pozůstalostí penze.

Starobní důchod na dobu 20 let

- Tento důchod má předem danou dobu výplaty. Po dobu 20 let je kompletně čerpán individuální účet účastníka. Zůstatek individuálního účtu se po smrti účastníka dědí.⁵⁰

⁴⁷ *Limity poplatků* [online]. Praha : Ministerstvo financí ČR, 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/VK_FT_KMMF_Limity_poplatku_ve_2_piliri_penzijniho_systemu_20010323.pdf>.

⁴⁸ *Výplata penzí* [online]. Penzijní reforma, 2014 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.3pilire.cz/druhy-pilir/vyplata-penzi/>>.

⁴⁹ ŠOBA, O., ŠIRŮČEK, M., PTÁČEK, R. *Finanční matematika v praxi*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. s. 108. ISBN 978-80-247-4636-4.

⁵⁰ *Výplata penzí* [online]. Penzijní reforma, 2014 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.3pilire.cz/druhy-pilir/vyplata-penzi/>>.

Výhody a nevýhody důchodového pojištění⁵¹

Výhody:

- státem spravovaný a garantovaný systém,
- pojistné je placeno podle aktuálních příjmů - kdo nemá příjmy, neplatí pojistné,
- pro osoby s nižšími příjmy relativně vysoké dávky - kvůli redukci dosažených příjmů je náhradový poměr (poměr mezi poskytovaným starobním důchodem a předchozí mzdou) nejvyšší při nízkých příjmech.

Nevýhody:

- odvedené prostředky nejsou součástí dědictví,
- nejistá výše dávek v budoucnu - výpočet může být kdykoliv upraven, velmi pravděpodobné je výrazné snížení budoucích dávek,
- silný prvek solidarity - vyšší příjmy (a vyšší odvedené pojistné) se v nárůstu důchodů projevují pouze velmi omezeně, osobám s vyššími příjmy jsou tak vypláceny relativně nízké dávky.

3.5 III. pilíř důchodové reformy

Penzijní připojištění (nově doplňkové penzijní připojištění) je v Česku jedním z nejvíce rozšířených finančních produktů. Spolu se sjednanými smlouvami ze stavebního spoření lze říci, že „penzijko“ má každý ekonomicky aktivní občan.⁵² Zákon o penzijním připojištění je z roku 1994. Záměrem bylo vytvořit doplňkový systém ke stávajícímu průběžnému systému financování důchodů. V roce 1999 byl přijat zákon č. 170/1999 Sb., který na jedné straně zpřísnil podmínky zpětného čerpání prostředků a na druhé straně podpořil spořicí motivy.⁵³ Doba na finančních trzích ale pokročila dále a penzijní připojištění potřebovala zmodernizovat.

III. pilíř je doplněk předcházejících dvou. Je to další zdroj, který můžeme používat na financování vlastního důchodu. Můžeme se sami dobrovolně rozhodnout, zda vstoupit či nikoliv. Protože stát chce podporovat spoření na důchod, motivuje lidi státním příspěvkem. Na druhou stranu nás ale omezuje, to proto, aby si zajistil, že

⁵¹ RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc : ANAG, 2013. s. 56. ISBN 978-80-7263-821-5.

⁵² JANDA, J. *Spořit nebo investovat?*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. s. 67. ISBN 978-80-247-3670-9.

⁵³ SYROVÝ, P., NOVOTNÝ, M. *Osobní a rodinné finance*. 1. vyd. Praha : Grada, 2003. s. 47. ISBN 80-2478-1.

prostředky budou použity opravdu na důchod. V souvislosti se spuštěním důchodové reformy prošel třetí pilíř řadou změn.⁵⁴

3.5.1 Změny ve výši státní podpory

Výše státního příspěvku je zřejmě tou nejviditelnější změnou, která se týká všech smluv, tedy i těch uzavřených podle starých podmínek. Penzijní připojištění - od roku 2013 již doplňkové penzijní spoření - je poměrně oblíbenou formou spoření na penzi. Většina účastníků si však spoří jen malé částky, které nebudou v penzi znamenat zásadní zvýšení životního standardu. Průměrná úložka do roku 2012 činila zhruba 450 korun měsíčně. Právě to chtělo Ministerstvo práce a sociálních věcí změnit v rámci důchodové reformy. Do roku 2012 dosáhli na maximální státní příspěvek lidé, kteří si spořili 500 korun měsíčně. Při vyšších úložkách již zůstával příspěvek beze změny ve výši 150 korun měsíčně. Od ledna 2013 nemají nově na státní příspěvek nárok lidé, kteří si spoří méně než 300 korun měsíčně. Naopak ti, kteří si pošlou na důchodové připojištění nebo nové doplňkové spoření tisíc korun, od státu dostanou 230 korun.⁵⁵

Tabulka 3: Státní příspěvek na penzijní připojištění v Kč⁵⁶

Měsíční úložka (v Kč)	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
Státní příspěvek v letech 2000 - 2012	50	90	120	140	150	150	150	150	150	150
Státní příspěvek od roku 2013	-	-	90	110	130	150	170	190	210	230

V tabulce jsou znázorněny jednotlivé měsíční úložky v Kč a k nim staré i nové státní příspěvky. Stát usiluje o to, aby si lidé ukládali větší částky a spořili si tak na svůj důchod. Občany podporuje státním příspěvkem. Čím vyšší úložka, tím vyšší příspěvek. Sama autorka se účastní III. pilíře důchodové reformy, do kterého však vstoupila ještě před listopadem 2012 a zajistila si tak staré, výhodnější podmínky. I přesto, že není

⁵⁴ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 123. ISBN 978-80-247-4479-7.

⁵⁵ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 128. ISBN 978-80-247-4479-7.

⁵⁶ SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 128. ISBN 978-80-247-4479-7.

autorka v plném pracovním poměru a pracuje jen na dohodu o pracovní činnosti (příjmy nejsou vysoké) ukládá si částku 300 Kč měsíčně, která je minimální pro získání státního příspěvku. To ukazuje, že státní příspěvek je opravdu velice motivační i pro občany s nízkým příjmem.

3.5.2 Staré připojištění a nové spoření

Velice zásadní jsou i změny podmínek týkající se uzavírání nových smluv. Smlouvu za starých podmínek bylo možné uzavřít pouze do 30. listopadu 2012. V prosinci uzavírat smlouvy nešlo a od ledna 2013 už nové účastnické fondy předložily zájemcům jen smlouvy nové - o penzijním spoření.⁵⁷

Lidé, kteří mají uzavřený starý typ smlouvy o důchodovém připojištění, se mohou startem důchodové reformy rozhodnout, zda zůstanou v transformovaných fondech, ve které se přemění stávající penzijní fondy. Druhou možností je převést starou smlouvu do nových účastnických fondů. Pro první variantu budou dál platit podmínky, za kterých klienti uzavírali smlouvu o penzijním připojištění (s výjimkou změny ve výši státního příspěvku). Nevýhodou však je to, že mezi jednotlivými transformovanými fondy není možné přecházet.⁵⁸

Podmínky penzijního připojištění založeného do 30. listopadu 2012

Zůstanou platné pro ty střadatele, kteří se rozhodnou setrvat v transformovaných fondech.

Patří mezi ně především:⁵⁹

- garance nezáporného zhodnocení (Penzijní fondy musí povinně připisovat klientům kladné zhodnocení. A to i v případě, že ho nedosáhnou. Aby mohly penzijní fondy výnosy garantovat, je vyhláškou stanoveno, do jakých aktiv mohou investovat. Portfolio penzijních fondů může obsahovat především dluhopisy a nástroje peněžního trhu. Akcií může být v portfoliu jen malý podíl. Penzijní fondy mají akcií obvykle do 10 %.),
- státní příspěvky (avšak mění se výše),

⁵⁷ *Třetí pilíř bez garance výnosu ze spoření* [online]. Praha : Česká televize, 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/penzijni-reforma/198066-treti-pilir-bez-garance-vynosu-ze-sporeni/>>.

⁵⁸ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 71. ISBN 978-80-247-4400-1.

⁵⁹ SYROVÝ, P., TYL, T. *Osobní finance, řízení financí pro každého*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. s. 181. ISBN 978-80-247-3813-0.

- daňové zvýhodnění, (Je možné si odečíst z daní částku od 500 Kč měsíčně do 1 500 Kč měsíčně. To znamená, že pokud do penzijního připojištění platíme 1 500 Kč měsíčně, tak na 500 Kč dostáváme státní příspěvek a 1000 Kč (12 tisíc ročně) si můžeme odečíst z daňového základu podobně jako u životního pojištění.),
- možnost výplaty výsluhové penze a možnost jednorázového vyplacení peněz.

Podmínky nového penzijního spoření

Při uzavření smlouvy u nového účastnického fondu, budou platit stejná pravidla ohledně státního příspěvku a daňových úlev jako pro střadatele v transformovaných fondech.

Účastnické fondy však nebudou garantovat nezáporné zhodnocení vložených finančních prostředků. To znamená, že na místo výnosů mohou z naspořených peněz zůstat střadatelům ztráty. Klienti účastnických fondů přijdou také o možnost čerpat výsluhovou penzi, tj. nebudou mít možnost vybrat si naspořené prostředky po 15 letech spoření ve fondu. O výplatu penze si navíc střadatelé budou moci zažádat až při dosažení důchodového věku. Oproti tomu získá klient uzavřením nové smlouvy možnost přecházet mezi účastnickými fondy a volit si investiční strategii.⁶⁰

3.5.3 Přechod z penzijního připojištění na doplňkové spoření

Přestup z transformovaných penzijních fondů do nových účastnických fondů je možný od 1. ledna 2013. Lidé však musí počítat s tím, že návrat zpět není možný. Rozhodne-li se střadatel přesto vsadit spíše na doplňkové penzijní spoření, uskuteční se přechod tak, že s penzijní společností, u které má sjednané penzijní připojištění, uzavře smlouvu o doplňkovém penzijním spoření. Tato změna je bezplatná.

V rámci třetího pilíře lze mít sjednanou pouze jednu platnou smlouvu. Nelze tedy mít staré penzijní připojištění a souběžně s ním nové doplňkové penzijní spoření.⁶¹

⁶⁰ *Třetí pilíř bez garance výnosu ze spoření* [online]. Praha : Česká televize, 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/penzijni-reforma/198066-treti-pilir-bez-garance-vynosu-ze-sporeni/>>.

⁶¹ *Třetí pilíř bez garance výnosu ze spoření* [online]. Praha : Česká televize, 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/penzijni-reforma/198066-treti-pilir-bez-garance-vynosu-ze-sporeni/>>.

Přirozený úbytek ve třetím pilíři

Noví účastníci od ledna 2013 už nemohou vstoupit do transformovaných fondů, ale do takzvaných účastnických fondů. Ty dostaly větší možnosti pro investování. Mohou tak dosahovat vyšších výnosů než dosud, na druhou stranu hrozí vyšší riziko znehodnocení úspor.

Do „nových“ fondů mohou dobrovolně přestoupit i účastníci starších fondů, zájem o takovou změnu je však zatím minimální, za první tři čtvrtletí roku 2013 tak učinilo jen 628 lidí. Počet účastníků nových fondů ve třetím pilíři - celkem je to už 62 074 lidí - tak roste zejména díky novým klientům.

Celkový počet lidí ve třetím pilíři (většina s penzijním připojištěním) klesl v roce 2013 pod pět milionu. Zatímco ke konci prvního čtvrtletí jich bylo 5,084 milionu, ke konci září jen 4,991 milionu, jak vyplývá z údajů Asociace penzijních společností. Nadále ale roste celkový objem peněz na účtech klientů ve třetím pilíři, ke konci září dosáhl 271,9 miliardy korun.

Pokles počtu lidí ve třetím pilíři v roce 2014 ale neznamena, že by i tento systém nastartoval cestu k budoucímu úpadku. Čísla z roku 2014 jsou jen přirozenou korekcí za rekordní nárůst roku 2012, kdy lidé měli poslední možnost uzavřít penzijní připojištění se starými podmínkami. Za celý rok 2012 tak uzavřeli lidé rekordních 1,128 milionu nových smluv o penzijním připojištění. Zhruba stejný počet smluv lidé uzavřeli pouze během roku 1995, kdy penzijní připojištění startovalo.⁶²

3.6 Shrnutí jednotlivých pilířů penzijní reformy

V následující tabulce jsou znázorněny hlavní rozdíly jednotlivých pilířů penzijní reformy. Tabulka slouží pro lepší orientaci čtenáře, který zde nalezne výši vkladů do jednotlivých pilířů, zjistí za jakých podmínek a kdy se dostane ke svým naspořeným penězům a jakou formou mu bude částka vyplácena.

⁶² *Jak dál s penzijní reformou? Změny ve spoření na důchod* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/~nr/tema/2035844.html>>.

Tabulka 4: Shrnutí jednotlivých pilířů⁶³

Průběžný státní systém (I. pilíř)	Důchodové spoření (II. pilíř)	Doplňkové penzijní spoření (III. pilíř)
Základní důchodové pojištění s výplatou starobního důchodu	Nový produkt	Nová, změněná, forma penzijního připojištění
Průběžný systém založený na přerozdělování vybraných daní	Individuální fondový systém	Individuální fondový systém
Jediný povinný pilíř	Dobrovolný vstup	Dobrovolný vstup
Nelze vystoupit	Nelze vystoupit	Lze vystoupit
Odvod z vaší hrubé mzdy: • 28 % nevstoupíte-li do II. pilíře • 25 % vstoupíte-li do II. pilíře + 3 % vyvádíte do II. pilíře	Odvody 3 % z hrubé mzdy (vyvedeno z I. pilíře) + 2 % z hrubé mzdy (z vlastních prostředků)	Libovolná výše příspěvku účastníka
Prostředky nejsou předmětem dědictví	Prostředky jsou předmětem dědického řízení a jsou vyvedené na váš vlastní účet (ne u státu)	Prostředky jsou předmětem dědického řízení + možnost státního příspěvku, příspěvku zaměstnavatele a daňových úlev
Čerpání formou starobního důchodu	Čerpání doživotní renty nebo výplata po dobu 20 let	Čerpání formou starobní penze, předdůchody, invalidní penze, jednorázového vyrovnání nebo odbytného

Pouze I. pilíř je pro všechny povinný a nelze z něj vystoupit. Je to průběžný systém založený na přerozdělování vybraných daní a čerpání finančních prostředků. Probíhá prostřednictvím starobního důchodu, který nám vyplácí stát. II. a III. pilíř je ryze dobrovolný. Můžeme se rozhodnout, zda je využijeme či nikoliv.

Druhý pilíř je individuální fondový systém, peníze si tedy střadatel ukládá na individuální účet. Na tento účet plyne každý měsíc 5 % ze mzdy, a pokud se jednou rozhodneme tento pilíř využívat, již není možnost z něj vystoupit. Výplatu čerpáme buď formou doživotní renty, nebo výplaty po dobu 20 let.

Třetí pilíř je také dobrovolný. Za největší výhodu autorka považuje libovolnou výši příspěvků účastníka a možnost z tohoto pilíře vystoupit.

⁶³ *Spoření a investování* [online]. Praha : ČSOB, 2014 [cit. 2014-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Lide/Sporeni-a-investovani/Stranky/Duchodova-reforma.aspx>>.

3.7 Budoucnost II. pilíře důchodové reformy

Takzvaný druhý pilíř důchodového systému má za sebou první rok života. Hlavní součástí penzijní reformy, prosazené vládou Petra Nečase, se stala jedním z největších propadáků roku 2013.

Nové důchodové spoření se rozhodlo distribuovat šest penzijních společností s očekáváním, že získají stovky tisíc klientů. Ve skutečnosti se zapojilo pouze 85 tisíc klientů. Na konci listopadu byl počet účastníků 83 753. V druhé polovině roku přibývaly už jen stovky účastníků.

S nově nastupující vládou přichází i změny v důchodové reformě. V koaliční smlouvě se politické strany (ČSSD, ANO a KDU-ČSL) dohodly, že se z důvodu velmi malého zájmu o II. pilíř důchodové reformy, tento pilíř zruší.

Přitom kdyby do něj vstoupily statisíce lidí, tedy voličů, zvažovaly by strany politické důsledky tohoto rozhodnutí mnohem více než nyní. Zvláště pak hnutí ANO, které v tomto konkrétním bodu jde nakonec proti svému volebnímu programu (druhý pilíř chtělo původně posílit tím, že do něj povinně vstoupí všichni noví „účastníci pracovního trhu“, pokud se sami neodhlásí).

Druhý pilíř má tedy podle koaliční smlouvy skončit. Zbývá jen doladit, jak přesně rušení proběhne. Koalice chce každopádně zastavit hlavní výhodu (z pohledu střadatele) důchodového spoření, která je podle ČSSD naopak hlavní nevýhodou pro státní rozpočet. Pokud koalice prosadí své plány ve Sněmovně, lidé už nebudou moci vyvádět část povinného důchodového pojištění ze „státního“ na svůj soukromý účet u penzijní společnosti.

Otázkou zůstává, co bude s dosud „vyvedenými“ penězi, které si lidé naspoří ve druhém pilíři před jeho koncem. Podle ekonomického experta ČSSD Jana Mládka jsou dvě možnosti: Buď si lidé tyto „státní“ peníze nechají, ale pak se musí smířit s tím, že jim státní důchod bude za toto období zkrácen, nebo peníze vrátí ze svého individuálního účtu zpět do státního pilíře, a pak se jim i za toto období bude vypočítávat důchod v plné výši.

Koalice musí také dořešit, jestli peníze z druhého pilíře - kam kromě třech procent z povinného pojištění lidé ukládají další dvě procenta „ze svého“ - půjdou převést jen do třetího pilíře (následovník penzijního připojištění), nebo jestli účastníci druhého pilíře dostanou možnost získat zpět své peníze i jinak. Koaliční smlouva zřejmě preferuje první variantu, když chce sloučit druhý a třetí pilíř.

Třetí pilíř má nadále pokračovat přinejmenším ve stávající podobě, respektive s mírně pozměněnými pravidly, která prosadila také Nečasova vláda. Ta například zavedla přísnější pravidla pro získání státního příspěvku nebo konec takzvané garance nulového zhodnocení u nových smluv.

„V první fázi podpoříme stávající produkty ve třetím pilíři a navrhujeme vylepšení jejich parametrů s cílem větší motivace lidí spořit na stáří,“ říká zatím bez dalších podrobností koaliční smlouva.⁶⁴

3.7.1 Plánovaná reforma od roku 2017

Koaliční smlouva zatím bez bližších podrobností hovoří i o další důchodové reformě, která upraví systémy zdanění práce a důchodů a má platit od roku 2017. Vzejít má opět z práce odborné komise složené ze zástupců koaličních stran, opozice, zaměstnavatelských svazů, odborů a odborníků z řad ekonomů, demografů i sociologů. Cíle reformy:

- zajistit výplaty důstojných penzí,
- posílit princip zásluhovosti,
- narovnat transfery mezi rodinou a společností a
- zastropovat věk odchodu do důchodu.

Poslední cíl reaguje na to, že Nečasova vláda prosadila už od podzimu 2011 takzvanou malou důchodovou reformu, která na základě předchozího rozhodnutí Ústavního soudu řešila také princip zásluhovosti (i když nikdo neví, jestli jej vyřešila dostatečně, to může eventuálně opět rozhodnout jen Ústavní soud) a zároveň prodloužila růst důchodového věku i za původní hranici 65 let a tento růst nikterak nezastropovala. Například ČSSD před předčasnými volbami říkala, že chce tento strop nastavit na 67 let.

Do druhého pilíře vstoupilo ke konci listopadu 83 753 lidí. Většina z nich - 78 476 lidí - přitom do nového systému nastoupila během prvního pololetí roku 2013. Pouze do konce června do něj mohli totiž vstoupit lidé, kteří oslavili 35. narozeniny do 31. prosince 2012. Podle současného znění zákonů se jim pak tato možnost navždy uzavřela.

V samotném červnu uzavřely penzijní společnosti rekordních více jak 27 tisíc smluv. Od té doby ale zájem o vstup do druhého pilíře zcela zásadně ochabl a nyní v něm za měsíc přibude jen několik málo stovek klientů, například v listopadu 2013 to

⁶⁴ *Jak dál s penzijní reformou? Změny ve spoření na důchod* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/~nr/tema/2035844.html>>.

bylo 292 lidí. Stejně počty lze vzhledem k předpokládanému konci celého systému očekávat i v dalších měsících.

Podle kritiků se však novinka vyplatí jen lidem s vyššími příjmy a je potřeba s ní začít alespoň dvacet let před odchodem do penze.

Dosud jsou důchody financovány zejména průběžným systémem - lidé odvádějí pojistné do státního systému, ale peníze nejdou na jejich účet (budoucí důchod), nýbrž rovnou současným důchodcům. Zejména kvůli stárnutí populace už stát nemá dostatek prostředků na vyrovnané financování dosavadního průběžného systému. Pokud by se (podle zastánců reformy) nic nezměnilo, poměr výše důchodů k předchozí mzdě by se během následujících let ještě výrazněji snížil.⁶⁵

⁶⁵ *Jak dál s penzijní reformou? Změny ve spoření na důchod* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/~nr/tema/2035844.html>>.

4 ANALYZOVANÉ PENZIJNÍ SPOLEČNOSTI

V rámci práce jsou analyzovány čtyři penzijní společnosti. Jedná se o ČSOB Penzijní společnost, a. s., KB Penzijní společnost, a. s., Allianz Penzijní společnost, a. s., Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s. Výše zmíněné penzijní společnosti byly zvoleny pro jejich postavení na finančním trhu a také proto, že autorka má s některými z nich osobní zkušenost. Pro srovnání bude v práci zobrazeno portfolio produktů v rámci II. a III. pilíře, které tyto instituce nabízejí. U jednotlivých společností autorka spočetla na elektronické kalkulačce, která je součástí internetových stránek, důchod v případě vstupu do II. a III. pilíře penzijní reformy. Pro všechny výpočty jsou použita stejná data, viz 1. kapitola.

Výpočty jsou následně porovnány a vyhodnoceny. Cílem je zjistit výhodnost jednotlivých penzijních společností pro osoby, které se II. a III. pilíře účastní.

4.1 ČSOB Penzijní společnost, a. s.

ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB (dále jen „ČSOB PS“), do konce roku 2012 pod obchodní firmou ČSOB Penzijní fond Stabilita, a. s., člen skupiny ČSOB, působí na trhu penzijního připojištění od roku 1994 (původní název společnosti byl Českomoravský penzijní fond, a. s.). Je právním nástupcem Občanského penzijního fondu, a. s., a Českého penzijního fondu Zdraví, a. s., se kterými se sloučil v letech 1999 a 2000. V roce 2011 pak došlo k fúzi s ČSOB Penzijním fondem Progres, a. s. členem skupiny ČSOB.

Na základě rozhodnutí České národní banky ze dne 5. 9. 2012, které nabylo právní moci dne 6. 9. 2012, získal ČSOB Penzijní fond Stabilita povolení k činnosti penzijní společnosti a k provozování penzijního připojištění prostřednictvím transformovaného fondu. Tím se stal společností, která může v rámci důchodové reformy nabízet důchodové spoření, doplňkové penzijní spoření a spravovat prostředky účastníků Transformovaného fondu Stabilita, do něhož byli k 1. 1. 2013 převedeni všichni účastníci penzijního připojištění se státním příspěvkem. Penzijní společnost shromažďuje prostředky účastníků, případně státu, umísťuje je do účastnických, případně důchodových fondů, obhospodařuje majetek těchto fondů a vyplácí dávky, jejichž cílem je zabezpečit doplňkový příjem ve stáří nebo invaliditě.⁶⁶

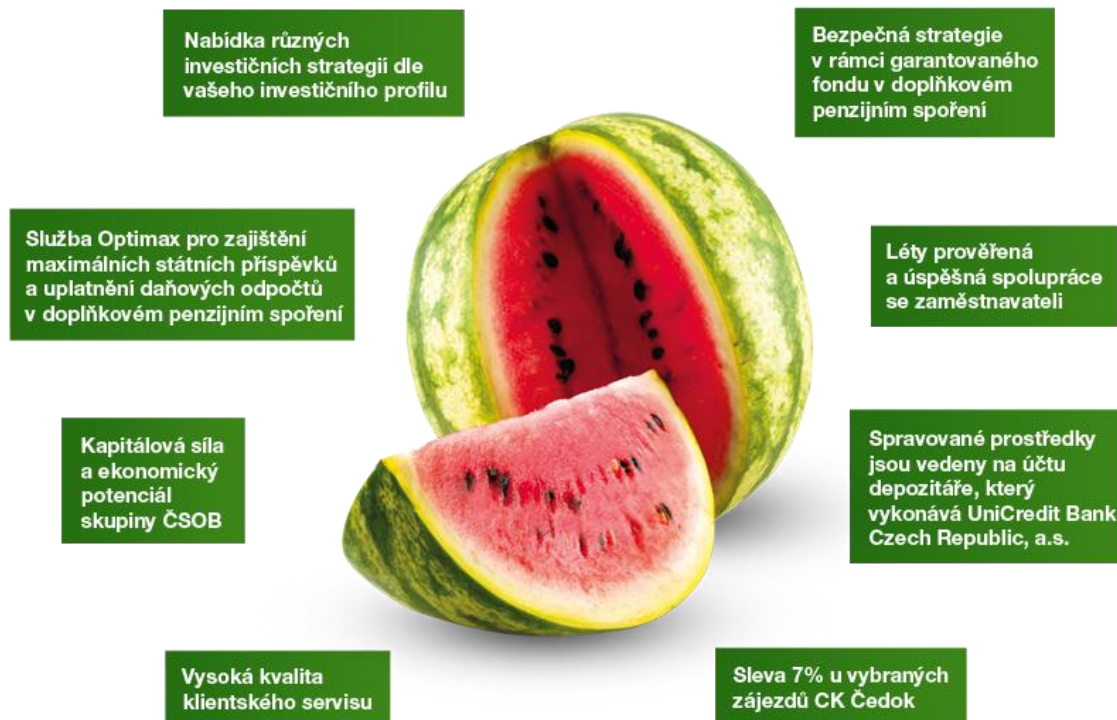
⁶⁶ *Profil společnosti* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/profil-spolecnosti>>.

Tabulka 5: Základní údaje o ČSOB Penzijní společnosti, a. s.⁶⁷

Obchodní firma	ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB
Sídlo společnosti	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5
Datum vzniku	26. 10. 1994
Identifikační číslo	61 85 92 65
Údaj o zápisu	zapsán v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 2809
Akcionář	100 % Československá obchodní banka, a.s.
Depozitář	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s
Správce portfolia	ČSOB Asset Management, a. s., investiční společnost
Auditor	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Základní jmění	300 mil. Kč
Počet účastníků k 31. 12. 2012	730 000
Prostředky evidované ve prospěch účastníků k 31. 12. 2012	28 289 mil. Kč

⁶⁷ *Profil společnosti* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/profil-spolecnosti>>.

Obrázek 1: Výhody spoření u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.⁶⁸

ČSOB Penzijní společnost nabízí svým zákazníkům takzvanou „melounovou penzi“. Už z názvu vyplývá, že by účastníci tohoto produktu měli získat milion nebo miliony korun na penzi. To je samozřejmě velice lákavá vyhlídka, na kterou lidé rádi slyší. Samotný název tohoto produktu vzbuzuje zájem. Autorku práce tato reklama, která je součástí internetových stránek společnosti, velice zaujala. Pohled na ovoce, které láká k nakousnutí, v nás může vzbuzovat pocit, že stejně jako meloun na obrázku je i nabízený produkt „dobrý a zdravý“. Zajímavé a přesvědčivé jsou i výhody, které jsou vypsány kolem melounu. Tyto výhody jsou zde podány způsobem, který ve čtenáři vzbuzuje dojem, že jde opravdu o velice silnou společnost s dostatečným zajištěním, která nám navíc poskytne slevu na námi vybranou dovolenou a to u cestovní kanceláře, která je také velice známá, úspěšná a spolehlivá.

V této době, kdy není o vstup do II. pilíře zájem, je reklama jedna z nejdůležitějších věcí, na které by měly společnosti pracovat. Dle názoru autorky je reklama ČSOB velice dobrá a zajímavá. Není o čem přemýšlet, vždyť kdo by nechtěl „melounovou penzi“.

⁶⁸ *Melounová penze* [online] Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/melounova-penze>>.

4.1.1 Důchodové fondy u ČSOB⁶⁹

ČSOB Penzijní společnost nabízí svým klientům výběr ze čtyř penzijních fondů. Jednotlivé fondy se liší především mírou rizika a s tím související mírou úročení. Jednotlivé fondy jsou uvedeny níže:

- **ČSOB důchodový fond státních dluhopisů:** fond nabízí stabilní zhodnocení a spolehlivý výnos při minimálních rizicích s investováním především do státních dluhopisů ČR a ČNB. Je plně zajištěn proti měnovému riziku a vhodný pro klienty s cílem zajistit si další zdroj příjmů na stáří.
- **ČSOB konzervativní důchodový fond:** fond nabízí stabilní zhodnocení a spolehlivý výnos při minimálních rizicích s investováním především do dluhopisů a nástrojů peněžního trhu (pokladniční poukázky, obligace, spořicí účty, termínované vklady apod.). Je plně zajištěn proti měnovému riziku a vhodný pro klienty s cílem zajistit si další zdroj příjmů na stáří.
- **ČSOB vyvážený důchodový fond:** fond investuje maximálně 40 % prostředků do akciové složky a tím nabízí klientům vhodnou formu zhodnocení svých investic. Zajištění proti měnovému riziku je zabezpečeno v minimální výši 75 % hodnoty majetku.
- **ČSOB dynamický důchodový fond:** investice tohoto fondu představuje větší podíl akciové složky (v maximální výši 80 %) a investorům tak přináší velmi zajímavou formu zhodnocení svých úspor.

4.1.2 Výpočet důchodu u ČSOB

Pro výpočet důchodu byla použita internetová kalkulačka, která je umístěna na internetových stránkách ČSOB Penzijní společnosti. Výpočet vznikl na základě dat uvedených v metodice bakalářské práce, které jsou tvořeny na osobu autorky práce.

⁶⁹ *Fondy* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/fondy>>.

Obrázek 2: Penze z I. a II. pilíře u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.⁷⁰

Celkem naspořeno v 2. pilíři	2 077 888 Kč
Z toho převedeno od státu (3%)	584 478 Kč
Z toho přispěno z vlastních prostředků (2%)	389 652 Kč
Z toho zhodnocení	1 103 758 Kč
Státní důchod bez účasti v 2. pilíři	6 809 Kč
Státní důchod při účasti v 2. pilíři	6 809 Kč
Měsíční penze na 20 let z 2. pilíře	4 227 Kč
Celková měsíční penze při účasti v 2. pilíři	11 036 Kč

Pokud se autorka rozhodne spořit na penzi u ČSOB Penzijní společnosti a. s., bude mít na konci spoření částku 2 077 888 Kč.

Výpočet ale není přesný. Z obrázku vidíme, že státní důchod bez účasti ve II. pilíři činí 6 809 Kč. Ve stejné výši je zde uveden i státní důchod při účasti ve II. pilíři. To ale není možné, jelikož pokud se účastníme II. pilíře, jsou z I. pilíře vyvedeny 2 % ze mzdy na náš individuální účet neboli do II. pilíře. Není tedy možné, aby byl stejný důchod při účasti i neúčasti ve II. pilíři. Pokud by měl být výpočet správný, měl by být státní důchod při neúčasti ve II. pilíři o něco vyšší než státní důchod při účasti ve II. pilíři. Výpočet je tedy nepřesný.

Obrázek 3: Penze z III. pilíře u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.⁷¹

Vaše penze z 3. pilíře	2 352 Kč
Celkem naspořeno v 3. pilíři	516 759 Kč
Celkem vlastní příspěvky	168 000 Kč
Celkem příspěvky zaměstnavatele	0 Kč
Celkem zhodnocení	298 359 Kč
Celkem státní příspěvky	50 400 Kč

⁷⁰ Kalkulačka-základní [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://kalkulacka.csobpf.cz/kalkulacka-zakladni/>>.

⁷¹ Výpočet spoření ve 3. pilíři [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://kalkulacka.csobpf.cz/vypocet-sporeni-ve-3-piliri/>>.

Jestliže spoříme částku 300 Kč měsíčně, státní příspěvek činí 90 Kč. Při uvedeném výpočtu je celková naspořená částka 516 759 Kč. Vlastní příspěvky činí 168 000 Kč a státní příspěvky 50 400 Kč. Celkové zhodnocení je 298 359 Kč.

4.2 KB Penzijní společnost, a. s.

KB Penzijní společnost, a.s. (KB PS) vznikla transformací Penzijního fondu Komerční banky (PF KB) na základě zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření. Licenci získala KB PS dne 13. 9. 2012. Účastníci a příjemci dávek z PF KB se ze zákona stali účastníky Transformovaného fondu KB PS. Stabilní a finančně silný vlastník - Komerční banka, a.s. (100 %). S počtem více než 570 tisíci účastníků je KB PS jednou z největších penzijních společností na českém trhu.⁷²

Historie a zkušenosti Penzijního fondu KB, z něhož se KB PS transformovala

Penzijní fond Komerční banky se stal už třikrát za sebou podle hodnocení porot prestižního mezinárodního magazínu World Finance a finančního portálu Global Banking & Finance Review Nejlepším penzijním fondem v ČR, a to pro roky 2011, 2012 a 2013. Dlouhodobý průměr zhodnocení prostředků v PF KB od roku 2000 činil 3 % a patřil tak mezi nejvyšší na trhu. KB PS sídlí na adrese nám. Junkových 2772/1, 155 00 Praha 5, přímo u stanice metra Stodůlky.

Komerční banka je mateřskou společností Skupiny KB a je součástí mezinárodní skupiny Sociétés Générale. Patří mezi přední bankovní instituce v České republice a v regionu střední a východní Evropy. Je univerzální bankou se širokou nabídkou služeb v oblasti retailového, podnikového a investičního bankovníctví.

Skupina Komerční banky a tým KB Penzijní společnosti patří k nejzkušenějším na českém trhu. V uplynulých letech získaly několik nezávislých ocenění. S více než 560 tisíci účastníků patří k největším penzijním společnostem na českém trhu.

V KB Penzijní společnosti došlo k oddělení majetku společnosti od majetku účastníků, což pro klienty KB PS představuje vyšší bezpečnost vložených prostředků. V případě zániku penzijní společnosti nejsou ohroženy vklady účastníků, které převezme dle zákonem stanovených postupů jiná penzijní společnost.

Stabilitu a finanční sílu KB Penzijní společnosti dokládá mimo jiné:⁷³

- stabilní a finančně silný vlastník: 100 % vlastníkem je Komerční banka, a.s.,

⁷² O KB PS [online]. Praha : KB Penzijní společnost, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/o-kb-ps/>>.

⁷³ O KB PS [online]. Praha : KB Penzijní společnost, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/o-kb-ps/>>.

- historie a zkušenosti Penzijního fondu KB, z něhož se KB PS transformovala,
- možnost čerpat znalosti a zkušenosti ze skupiny Komerční banky a jejím prostřednictvím i od mezinárodní skupiny Sociétés Générale, jedné z největších finančních skupin v Evropě.

4.2.1 Důchodové fondy u KB

KB Penzijní společnost a. s. nabízí svým klientům možnost, spořit si na důchod v následujících čtyřech penzijních fondech:⁷⁴

- **KB dynamický důchodový fond:** fond s možností dosáhnout nejvyššího zhodnocení v dlouhodobém horizontu. Portfolio s sebou přináší vyšší kolísavost hodnoty investice, kterou lze výrazně snížit její dlouhodobostí. Investoři u tohoto fondu požadují vysoké zhodnocení investice a jsou připraveni pochopit a přijmout rizika spojená s investováním na akciových a dluhopisových trzích a s možným kolísáním hodnoty investice.
- **KB vyvážený důchodový fond:** fond vhodný pro investory, kteří chtějí dosáhnout zajímavé zhodnocení investice díky většímu podílu akciové složky, avšak kvůli zvýšené averzi k riziku využívají ke zmírnění rizika dluhopisovou část portfolia. Zároveň jsou připraveni pochopit a přijmout rizika spojená s investováním na akciových a dluhopisových trzích.
- **KB konzervativní důchodový fond:** fond vhodný pro investory, kteří preferují stabilitu své investice a mají vysokou averzi k investičnímu riziku. Zároveň jsou připraveni pochopit a přijmout rizika spojená s investováním na dluhopisových trzích.
- **KB důchodový fond státních dluhopisů:** fond vhodný pro investory, kteří upřednostňují stabilitu své investice a mají vysokou averzi k investičnímu riziku. Zároveň jsou připraveni pochopit a přijmout rizika spojená s investováním do státních dluhopisů a obdobných cenných papírů.

4.2.2 Výpočet důchodu u KB

Pro výpočet důchodu u KB Penzijní společnosti a. s. byla opět použita internetová kalkulačka na internetových stránkách společnosti KB. K výpočtu byla použita data, která jsou uvedena v metodice bakalářské práce.

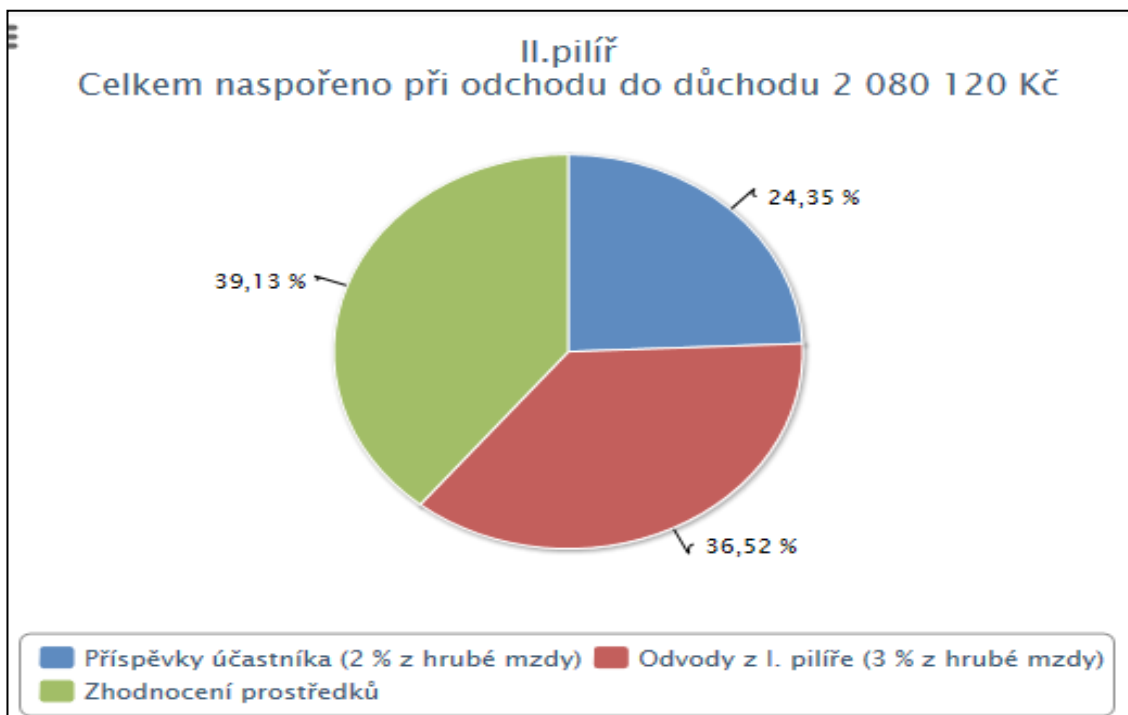
⁷⁴ *Co jsou důchodové fondy* [online]. Praha : KB Penzijní společnost, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/ii-pilir/co-jsou-duchodove-fondy/>>.

Obrázek 4: Výpočet důchodu u KB Penzijní společnosti, a. s.⁷⁵

Pouze I. pilíř	6 654 Kč
I. pilíř + II. pilíř	9 576 Kč
I. pilíř + III. pilíř	7 395 Kč
I. pilíř + II. pilíř + III. pilíř	10 316 Kč

Pokud se účastníme pouze I. pilíře, dostaneme důchod 6 654 Kč. Při účasti v druhém pilíři si polepšíme o 2 922 Kč měsíčně a náš důchod bude 9 576 Kč. Jestliže přidáme i pilíř třetí, dostáváme se na částku 10 316 Kč měsíčně

Graf 3: Celková naspořená částka ve II. pilíři u KB Penzijní společnosti, a. s.⁷⁶

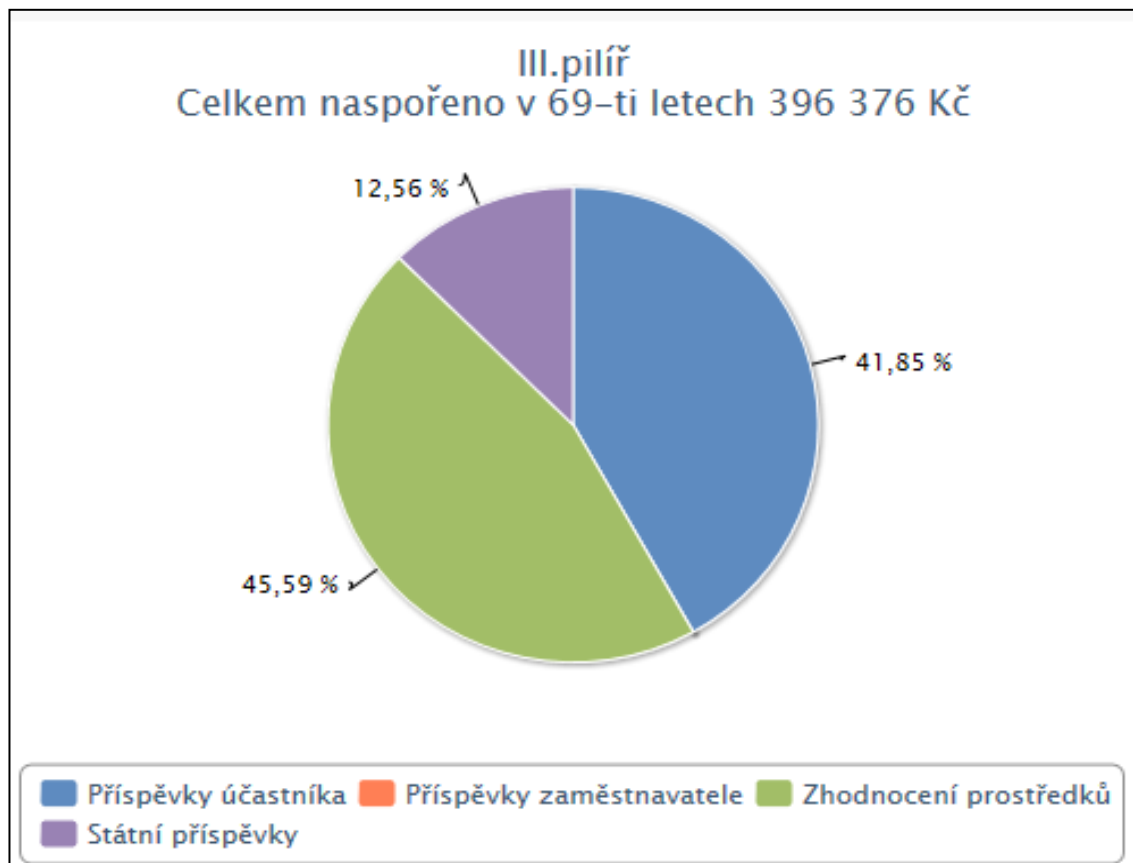

Celková naspořená částka při odchodu do důchodu v rámci II. pilíře činí 2 080 120 Kč. Příspěvek účastníka, což jsou 2 % z hrubé mzdy, je podíl 24,35 %. Vyvedená část z I. pilíře (3 % z hrubé mzdy) činí 36,52 % a největší část tvoří zhodnocení prostředků penzijní společnosti (39,19 %).

⁷⁵ Kalkulačka [online]. Praha : KB PS, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/kalkulacka/>>.

⁷⁶ Kalkulačka [online]. Praha : KB PS, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/kalkulacka/>>.

Obrázek 5: Celková naspořená částka ve III. pilíři u KB Penzijní společnosti, a. s.⁷⁷

Spoření na penzi ve III. pilířích je velice výhodné, protože se na spoření podílíme pouze 42 %. Dalších 58 % dostaneme. 45,59 % činí zhodnocení u KB Penzijní společnosti a 12,56 % je státní příspěvek.

4.3 Allianz Penzijní společnost, a. s.

Allianz Penzijní společnost vznikla 1. 1. 2013 transformací Allianz penzijního fondu. Společnost je zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Městského obchodního soudu v Praze, oddíl B, vložka 4972.

Allianz Penzijní společnost obhospodařuje prostředky účastníků v transformovaném fondu (penzijní přípojištění – od 1. 12. 2012 již není možné sjednat smlouvu) a od 1. 1. 2013 také prostředky v účastnických fondech (doplňkové penzijní spoření – nový 3. pilíř) a důchodových fondech (důchodové spoření – 2. pilíř).⁷⁸

⁷⁷ *Kalkulačka* [online]. Praha : KB PS, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/kalkulacka/>>.

⁷⁸ *O společnosti* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/o-spolecnosti/o-spolecnosti.html>>.

Tabulka 6: Základní údaje o Allianz Penzijní společnosti, a. s.⁷⁹

Penzijní společnost	Allianz Penzijní společnost, a. s. (dále jen AZPS) IČ: 25612603, se sídlem Ke Štvanici 656/3, Praha 8, 186 00
Obchodní rejstřík	Vedený Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 4972
Web, email, telefon	www.allianz.cz. klient@allianz.cz, 841 170 000
Základní kapitál	300 000 000 Kč
Akcionář	Jediným akcionářem je Allianz pojišťovna, a. s.
Rozhodnutí o povolení k činnosti	Vydáno Českou národní bankou dne 24. 10. 2012 pod č. j. 2012/10254/570 nabylo právní moci dne 26. 10. 2012 a účinností dne 1. 1. 2013
Vedoucí osoby AZPS	Jsou uvedené v příloze č. 1 statutů důchodových a účastnických fondů
Depozitář	UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.

Ocenění a soutěže⁸⁰

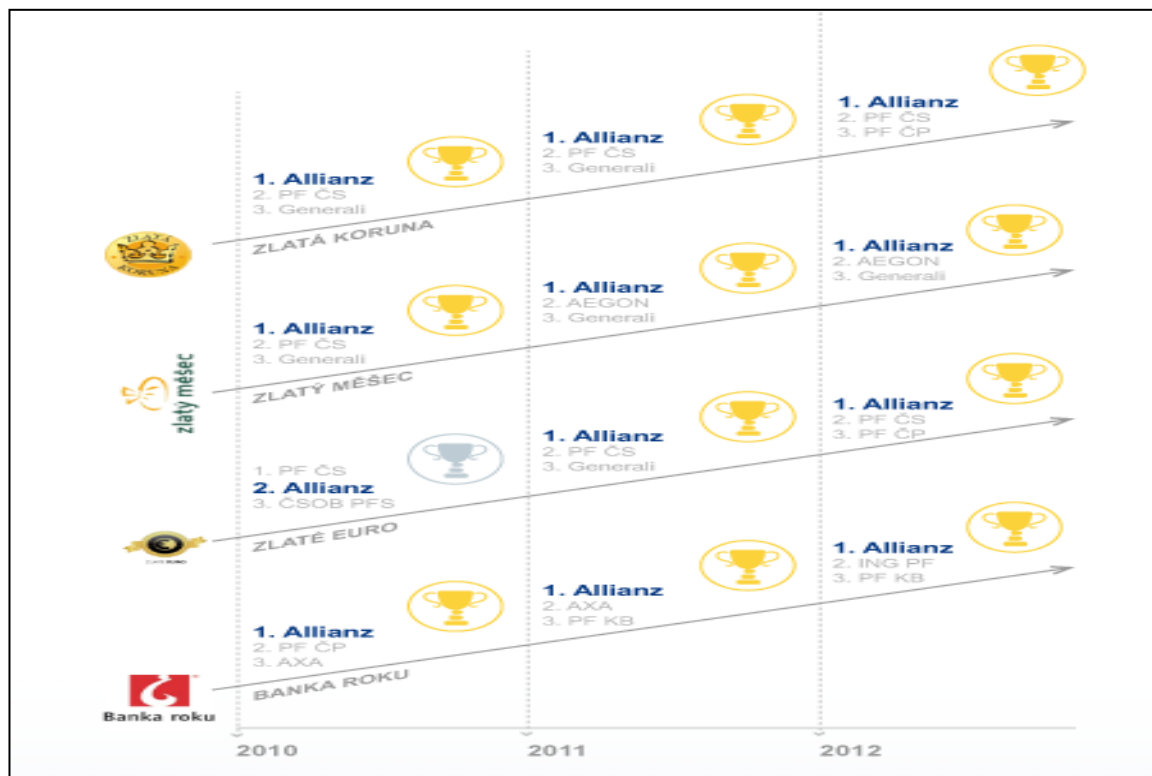
Od roku 2010 se v rámci několika žebříčků a soutěží již devětkrát vyhlášoval nejlepší penzijní fond. Allianz penzijní fond zvítězil s neuvěřitelným náskokem: 8x získal zlatou medaili a 1x stříbrnou.

- *Zlatá koruna* – nejstarší finanční soutěž, ve které hodnotící ortely vynášejí nezávislí odborníci z Finanční akademie,
- *Zlatý Měsíc* – anketa, ve které se klienti nezdráhají vyjádřit svůj názor na finanční instituce,
- *Zlaté euro* – prestižní hodnocení postavené na objektivitě a transparentnosti, o nejlepším rozhodují pouze skutečné výsledky,
- *Banka roku* – soutěž, ve které odborníci vybírají nejlepší banku, pojišťovnu a penzijní fond.

⁷⁹ *O společnosti* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/o-spolecnosti/o-spolecnosti.html>>.

⁸⁰ *Ocenění a soutěže* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/porovnejte/oceni-a-souteze>>.

Obrázek 6: Ocenění a soutěže Allianz Penzijní společnosti, a. s.

O úspěšnosti a prestiži společnosti Allianz a. s. svědčí ocenění, která společnost v posledních letech získala. Allianz penzijní fond zvítězila v nejstarší finanční soutěži Zlatá koruna, ve které jsou hodnotiteli nezávislí odborníci z Finanční akademie. Vítězem se také stala v anketě Zlatý Měsíc, kterou hodnotí finanční instituce a v neposlední řadě v soutěži Zlaté euro, která je hodnocena na základě objektivitu a transparentnosti. Allianz se také stala několikrát za sebou bankou roku.

4.3.1 Důchodové fondy u Allianz⁸¹

Allianz Penzijní společnost obhospodařuje vložené prostředky klientů ve fondech:

- důchodové fondy (DF) - důchodové spoření (II. pilíř),
- účastnické fondy (ÚF) - doplňkové penzijní spoření (nový III. pilíř),
- transformovaný fond (TF) - penzijní připojištění (starý III. pilíř).

Důchodové spoření (II. pilíř) nabízí tyto povinné důchodové fondy (DF):

- DF státních dluhopisů,
- Konzervativní DF,

⁸¹ Fondy [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/fondy.html>>.

- Vyvážený DF,
- Dynamický DF.

Doplňkové penzijní spoření (nový III. pilíř) Vám umožní zhodnotit své prostředky v těchto účastnických fondech (ÚF):

- Povinný konzervativní ÚF,
- Vyvážený ÚF,
- Dynamický ÚF,
- ÚF Selection.

Výhody důchodové spoření (II. pilíř) u Allianz⁸²

- Snížení povinných odvodů na sociálním pojištění o 3 %. Takto ušetřené peníze si lze spořit na svém důchodovém účtu s dalšími 2 % z hrubé mzdy.
- Volba, jak zhodnocovat své úspory: od fondu státních dluhopisů až po dynamický fond s vyšším potenciálem zisku.
- Služba Autopilot, která s blížícím se koncem spoření pomáhá ochránit prostředky proti výraznému kolísání akciové složky portfolia.
- A i služba AUTObalance, která každé čtvrtletí zkontroluje, zda jsou prostředky ve fondech rozloženy přesně dle zvolené strategie. A v případě, že tomu tak není, automaticky převede jednotky mezi fondy tak, aby jejich hodnota opět odpovídala zvolené strategii
- Varianty vyplácení svých prostředků - renta do konce života nebo po přesně danou dobu (20 let).
- V případě úmrtí se naspořená částka dědí a nepropadá tak státu.

Výhody doplňkového penzijního spoření (III. pilíř) u Allianz⁸³

Doplňkové penzijní spoření navazuje na současné penzijní připojištění a od roku 2013 nabízí podobné výhody, zejména:

- Státní příspěvek až 230 Kč měsíčně, tedy 2760 Kč ročně.
- Snížení daňového základu až o 12 000 Kč ročně.
- Možnost volby výše příspěvku (od 100 Kč), možnost jeho snížení nebo zvýšení kdykoliv včetně možnosti přerušit placení.

⁸² *Důchodové spoření druhý pilíř* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/nasporte/duchodove-sporeni-druhy-pilir>>.

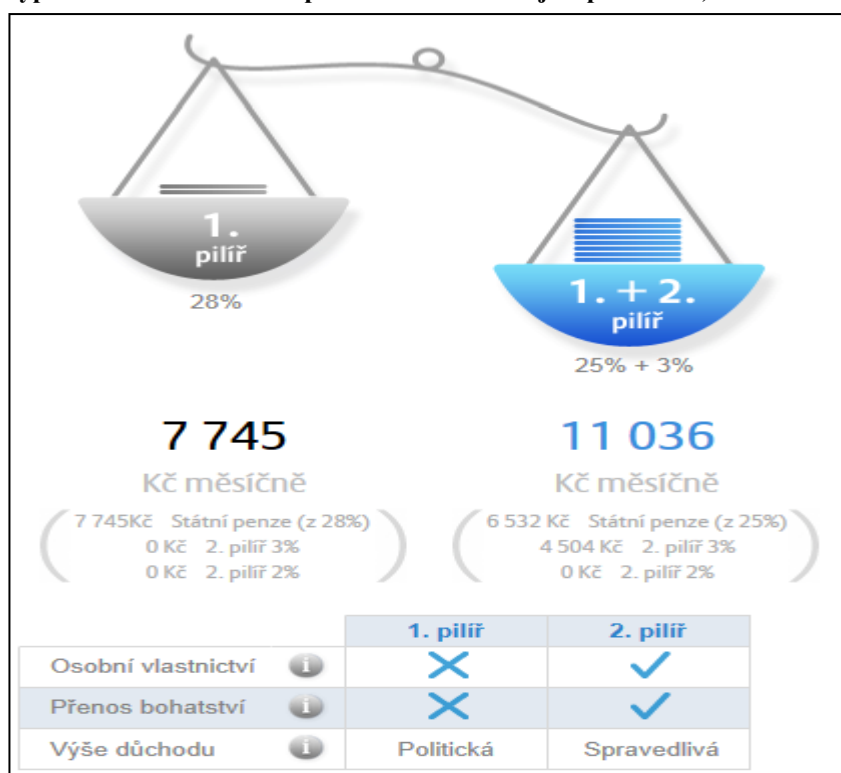
⁸³ *Důchodové spoření druhý pilíř* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/nasporte/duchodove-sporeni-druhy-pilir>>.

- Volba výplaty peněz na konci spoření: jednorázově nebo ve formě důchodu.
- Chytrá investiční strategie (tzv. AUTOpilot) pro ochranu vašich celoživotních úspor.

4.3.2 Výpočet důchodu u Allianz

Následující výpočty jsou uskutečněny na základě dat uvedených v metodice bakalářské práce. Data jsou tvořena na osobu autorky práce. K výpočtu je použita internetová kalkulačka, která je umístěna na webových stránkách společnosti Allianz penzijní společnost a. s.

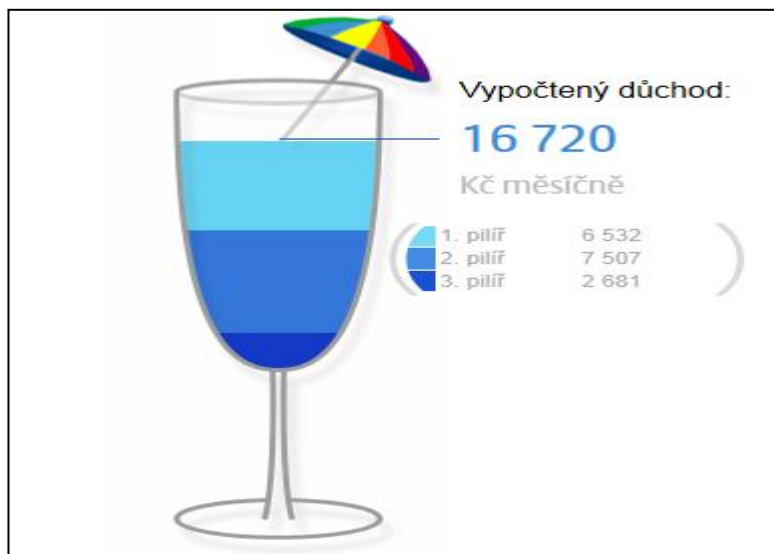
Obrázek 7: Výpočet důchodu v I. a II. pilíři u Allianz Penzijní společnosti, a. s.⁸⁴

Po zadání dat do kalkulačky byl autorce vypočten důchod z I. pilíře na 7 745 Kč měsíčně a z prvního a druhého pilíře dohromady 11 036 Kč měsíčně.

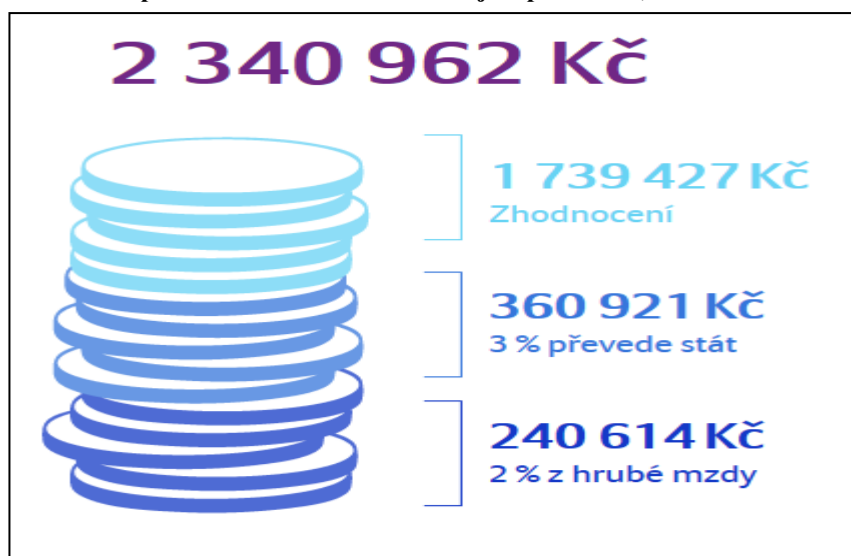
⁸⁴ Pouze stát nebo i druhý pilíř [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/spocitejte/pouze-stat-nebo-i-druhy-pilir>>.

Obrázek 8: Výpočet důchodu ve III. pilíři u Allianz Penzijní společnosti, a. s.⁸⁵

Když bude autorka spořit i ve III. pilíři důchodového pojištění a bude její měsíční úložka činit 300 Kč měsíčně (+ 90 Kč státní příspěvek), bude důchod z třetího pilíře 2 681 Kč měsíčně. Obrázek, na kterém se zobrazuje vypočtený důchod, má zároveň za úkol upoutat pozornost a vyvolat příjemné pocity. Při pohledu na skleničku s deštníčkem se autorce vybaví slunečná pláž, na které se opaluje a dopřává si různé koktejly. Obrázek tedy vyvolává dojem spokojeného stáří, ve kterém si můžeme dovolit užívat si.

Obrázek 9: Celková naspořená částka u Allianz Penzijní společnosti, a. s.⁸⁶

⁸⁵ Pouze stát nebo i druhý pilíř [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/spocitejte/pouze-stat-nebo-i-druhy-pilir>>.

⁸⁶ Pouze stát nebo i druhý pilíř [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/spocitejte/pouze-stat-nebo-i-druhy-pilir>>.

Za 46 let a 6 měsíců, by měla autorka naspořeno 2 340 962 Kč. Z toho 1 739 427 Kč tvoří zhodnocení od penzijní společnosti. Společnost se zde snaží upoutat pozornost zájemce obrázkem, na kterém je kopeček mincí. Zcela jistě tento obrázek zaujme a povzbuzuje ke spoření.

4.4 Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.

Česká spořitelna – penzijní společnost vznikla 1. ledna 2013 transformací Penzijního fondu České spořitelny na penzijní společnost v souvislosti s důchodovou reformou. Právní předchůdce Penzijní fond České spořitelny získal licenci od České národní banky k vytvoření transformovaného fondu jako první penzijní fond v České republice. Penzijní fond České spořitelny vstoupil na finanční trh v České republice v roce 1995. Před důchodovou reformou stabilně zvyšoval Penzijní fond České spořitelny svůj podíl na trhu penzijního připojištění. Z hlediska počtu klientů i z hlediska objemu finančních prostředků ve správě zaujímal druhé místo na trhu.

Od března 2001 je 100 % vlastníkem společnosti Česká spořitelna, která se již v roce 2000 stala členem silné střeoevropské finanční skupiny Erste Bank. Česká spořitelna – penzijní společnost tak disponuje mimořádným zázemím a může svým klientům nabídnout neustále se zvyšující kvalitu služeb.

Hlavním předmětem činnosti je poskytování důchodového spoření ve II. pilíři a doplňkového penzijního spoření ve III. pilíři penzijního systému a dále provozování transformovaného fondu, jehož součástí jsou penzijní připojištění uzavřená před 30. listopadem 2012. Česká spořitelna – penzijní společnost provozuje celkem čtyři důchodové fondy, tři účastnické fondy a jeden transformovaný fond.

Na českém trhu je Česká spořitelna – penzijní společnost uznávaným podnikatelským subjektem, který aktivně působí v Asociaci penzijních společností České republiky.

Zárukou bezpečného zhodnocení prostředků klientů Česká spořitelna - penzijní společnosti je především promyšlená investiční strategie, která se opírá o rozsáhlé zkušenosti České spořitelny z finančního sektoru.

4.4.1 Důchodové fondy u České spořitelny⁸⁷

Česká spořitelna - penzijní společnost a. s. nabízí čtyři typy penzijních fondů, které jsou zde blíže charakterizovány:

⁸⁷ *Hlavní informace* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <https://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/menu/cs/lide/navpf_hlavni_informace>.

- **Důchodový fond státních dluhopisů důchodového spoření Česká spořitelna – penzijní společnost, a.s.:** Investice do důchodového fondu státních dluhopisů je vhodná pro účastníky, kteří se nezajímají nebo nejsou informováni o událostech na kapitálových trzích a přitom hledají komplexní řešení své investice, rozložené mezi peněžní a dluhopisový trh, s co možná nejnižším rizikem. Důchodový fond státních dluhopisů je určen účastníkům, kteří preferují pevně úročené finanční instrumenty a pro méně zkušené investory s minimálním investičním horizontem jednoho roku. Cílem investiční politiky je poskytnout účastníkům dlouhodobé zhodnocení vložených prostředků umístěných především do nástrojů peněžního trhu, státních dluhopisů a jiných dluhových cenných papírů mezinárodních finančních institucí. Úrokové riziko je aktivně řízeno, investice denominované v cizích měnách jsou plně zajištěny.
- **Konzervativní důchodový fond důchodového spoření Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.:** Investice do konzervativního důchodového fondu je vhodná pro účastníky, kteří se nezajímají nebo nejsou informováni o událostech na kapitálových trzích a přitom hledají komplexní řešení své investice, rozložené mezi peněžní a dluhopisový trh. Konzervativní důchodový fond je určen účastníkům, kteří preferují pevně úročené finanční instrumenty, a pro méně zkušené investory s minimálním investičním horizontem jednoho roku. Cílem investiční politiky je poskytnout účastníkům dlouhodobé zhodnocení vložených prostředků umístěných především do nástrojů peněžního trhu, státních dluhopisů a jiných dluhových cenných papírů s ratingem na investičním stupni povoleným zákonem o důchodovém spoření. Úrokové riziko je aktivně řízeno, investice denominované v cizích měnách jsou plně zajištěny.
- **Vyvážený důchodový fond důchodového spoření Česká spořitelna – penzijní společnost, a. s.:** Investice do vyváženého důchodového fondu je vhodná pro účastníky, kteří hledají komplexní a dlouhodobé řešení své investice, rozložené v poměru mezi peněžní, dluhopisový a akciový trh. Vzhledem k charakteru investic by si měl účastník uvědomovat, že hodnota jeho investice může i ve střednědobém horizontu klesnout pod výchozí hodnotu. Vyvážený důchodový fond je proto vhodný pro zkušenější investory, kteří preferují pevně úročené finanční instrumenty, nicméně chtějí investovat i na akciových trzích s minimálním investičním horizontem tří let. Investice do vyváženého důchodového fondu je rovněž vhodná i pro méně zkušené investory jako součást široce diverzifikovaného portfolia. Cílem investiční politiky je poskytnout

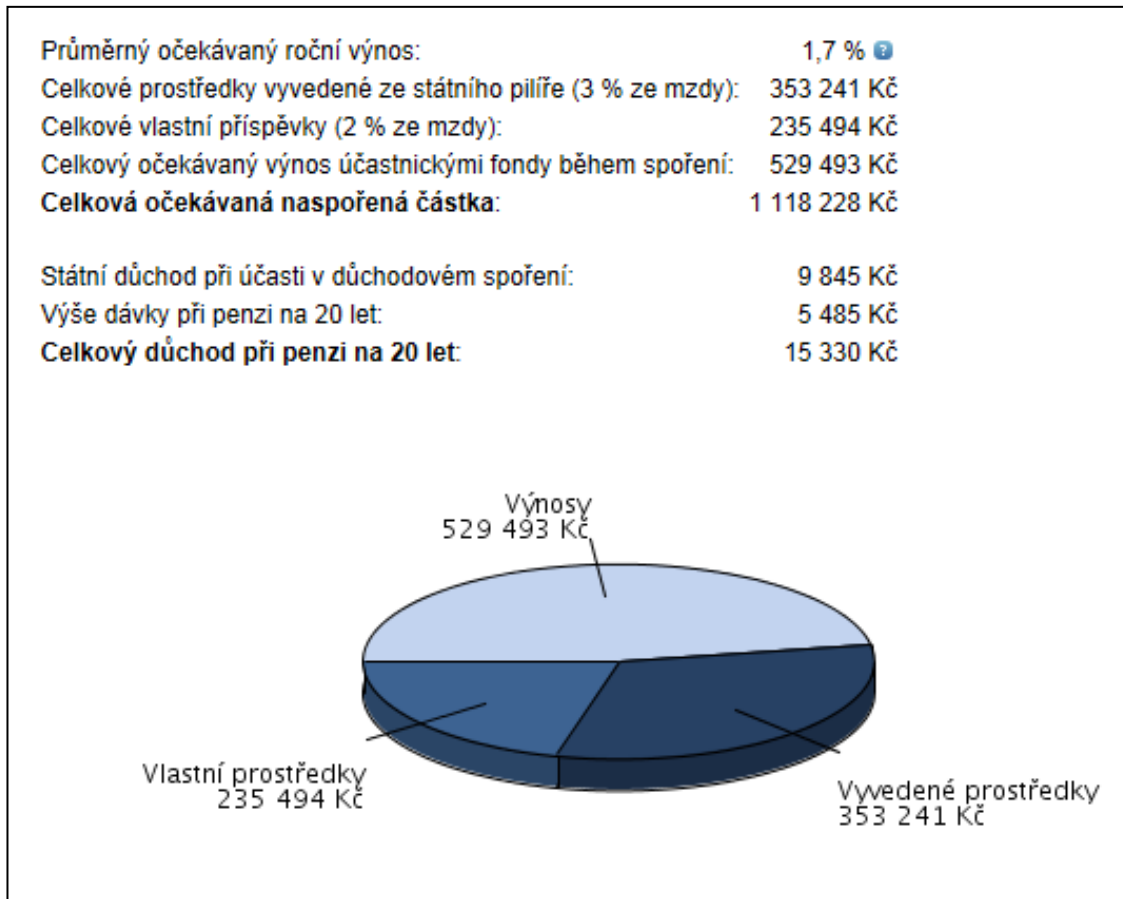
účastníkům dlouhodobé zhodnocení vložených prostředků umístěných především do nástrojů peněžního trhu, státních dluhopisů a jiných dluhových cenných papírů a akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě. Kreditní a úrokové riziko je aktivně řízeno, nezajištěné investice denominované v cizích měnách mohou tvořit maximálně 25 % hodnoty majetku fondu.

- **Dynamický důchodový fond důchodového spoření Česká spořitelna – penzijní společnost, a. s.:** Investice do dynamického důchodového fondu je vhodná pro účastníky, kteří chtějí dosahovat co možná nejvyššího zhodnocení svých prostředků, mají zkušenosti s kapitálovým trhem a jsou schopni akceptovat i výrazné výkyvy. Portfolio dynamického důchodového fondu je rozloženo v poměru mezi akciový, dluhopisový a peněžní trh. Dynamický důchodový fond je vhodný pro zkušené investory, kteří jsou schopni akceptovat i delší období negativního vývoje hodnoty důchodové jednotky a kteří si mohou dovolit vložit peněžní prostředky s minimálním investičním horizontem pěti let. Investice do dynamického důchodového fondu je rovněž vhodná i pro méně zkušené investory jako součást široce diverzifikovaného portfolia. Cílem investiční politiky je poskytnout účastníkům dlouhodobé zhodnocení vložených prostředků umístěných především do nástrojů peněžního trhu, státních dluhopisů a jiných dluhových cenných papírů a akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě. Kreditní a úrokové riziko je aktivně řízeno, nezajištěné investice denominované v cizích měnách mohou tvořit maximálně 50 % hodnoty majetku fondu.

4.4.2 Výpočet důchodu u České spořitelny

Pro výpočet důchodu u penzijní společnosti České spořitelny použila autorka internetovou kalkulačku na webových stránkách společnosti. Výpočet byl pořízen na základě dat uvedených v metodice bakalářské práce.

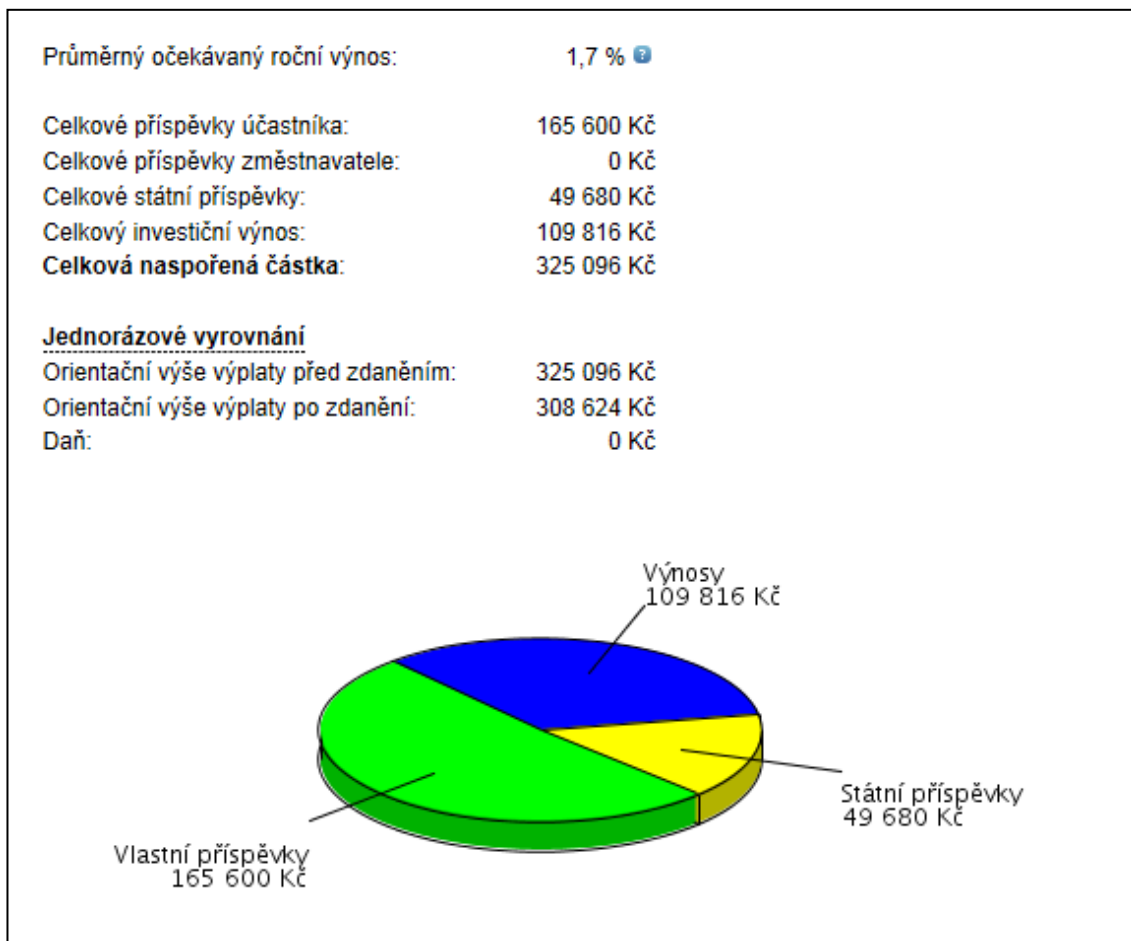
Obrázek 10: Výpočet důchodu ve III. pilíři u České spořitelny - penzijní společnosti, a. s.⁸⁸

Pokud bude autorka spořit na penzi u penzijní společnosti České spořitelny, je celková očekávaná naspořená částka 1 118 228 Kč. Celkový důchod při penzi na 20 let by tedy měl být 15 330 Kč měsíčně.

⁸⁸ *Úspora* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <https://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/appmanager/pfcs/pfcs?_nfpb=true&_pageLabel=uspora_DS&docid=pfcs/cs/zdoc_uspora_DS.xml>.

Obrázek 11: Spoření ve III. pilíři u České spořitelny - penzijní společnosti, a. s.⁸⁹

Při účasti ve třetím pilíři u penzijní společnosti České spořitelny činí celková naspořená částka 325 096 Kč. Toto částku tvoří tři položky: Vlastní příspěvky (165 600 Kč), státní příspěvky (49 680 Kč) a výnosy (109 816 Kč). Při jednorázovém vyrovnání obdržíme částku 308 624 Kč. Tato částka je již zdaněna.

4.5 Komparace produktů penzijního připojištění

V následující tabulce jsou porovnány výsledky výpočtů u jednotlivých penzijních společnostech v rámci I. a II. pilíře penzijního spoření.

⁸⁹ Úspora [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <https://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/appmanager/pfcs/pfcs?_nfpb=true&_pageLabel=uspora_DS&docid=pfcs/cs/zdoc_uspora_DS.xml>.

Tabulka 7: Porovnání produktů v rámci II. pilíře

Penzijní fondy	ČSOB Penzijní společnost, a. s.	KB Penzijní společnost, a. s.	Allianz penzijní společnost, a. s.	Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.
Důchod z I. pilíře	6 809 Kč	5 656 Kč	7 745 Kč	-
Důchod z I. a II. pilíře	11 036 Kč	9 574 Kč	7904 Kč	9 845 Kč
Celková částka naspořená v rámci II. pilíře	2 077 888Kč	2 080 120 Kč	2 340 962 Kč	1 118 228 Kč

Porovnáním celkových naspořených částek u jednotlivých penzijních společností zjistíme, že nejlepší zhodnocení vkladů je u Allianz penzijní společnosti, a. s., což můžeme také zjistit z grafu č. 2. U ČSOB Penzijní společnosti, a. s. a KB Penzijní společnosti, a. s. jsou celkové naspořené částky velice podobné. U ČSOB je celková částka 2 077 888 Kč a u KB 2 080 120 Kč. Lze ale vidět, že i přes podobnost naspořených částek se velice liší výpočet, který ukazuje měsíční důchod z I. i II. pilíře. ČSOB slibuje 11 036 Kč měsíčně a KB pouze 9 574 Kč měsíčně. Nejmenší naspořená částka je u České spořitelny a to 1 118 228 Kč. Autorka zjišťovala na pobočce České spořitelny, proč se tato částka liší skoro o 1 milion korun od jiných společností. Bohužel, Česká spořitelna již II. pilíř neposkytuje, jelikož se bude v nejbližší době rušit, proto není tyto informace možné zjistit.

Zvláštní je, že i důchod z I. pilíře je u všech porovnávaných společností diametrálně jiný, přestože jsou použita stejná vstupní data. Autorka se na tyto nesrovnalosti osobně dotazovala na pobočce KB a ČSOB. Na otázku jak je možné, že se částky z I. pilíře liší, jsem byla upozorněna na to, že internetová kalkulačka nespočítá důchod přesně, částka je tedy jen předpokládaná. V KB se ohradili tím, že neví, jak přesně důchod jejich internetová kalkulačka počítá a na jakém principu počítají jiné společnosti. Projevili nezáměr se tímto problémem zabývat. V ČSOB byla autorce poskytnuta informace, že II. pilíř důchodové reformy stejně končí, že můžeme doufat v novou vládu a lepší reformu penzí.

Tabulka 8: Porovnání produktů v rámci III. pilíře

Penzijní fond	ČSOB Penzijní společnost, a. s.	KB Penzijní společnost, a. s.	Allianz penzijní společnost, a. s.	Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s.
Důchod z III. pilíře	2 352 Kč	740 Kč	2681 Kč	-
Celková částka naspořená v rámci III. pilíře	516 759 Kč	396 376 Kč	643 440 Kč	325 096 Kč

V rámci III. pilíře opět zvítězila Allianz penzijní společnost, a. s. Celková naspořená částka činí 643 440 Kč, což převyšuje druhou nejlepší, tedy ČSOB penzijní společnost, a. s., o více než 100 000 Kč. U České spořitelny neznáme měsíční důchod z III. pilíře, pouze celkovou naspořenou částku, ale i přesto se umístila v hodnocení na poslední příčce, těsně za KB penzijní společností, a. s.

5 PENZIJNÍ REFORMA Z HLEDISKA RESPONDENTŮ

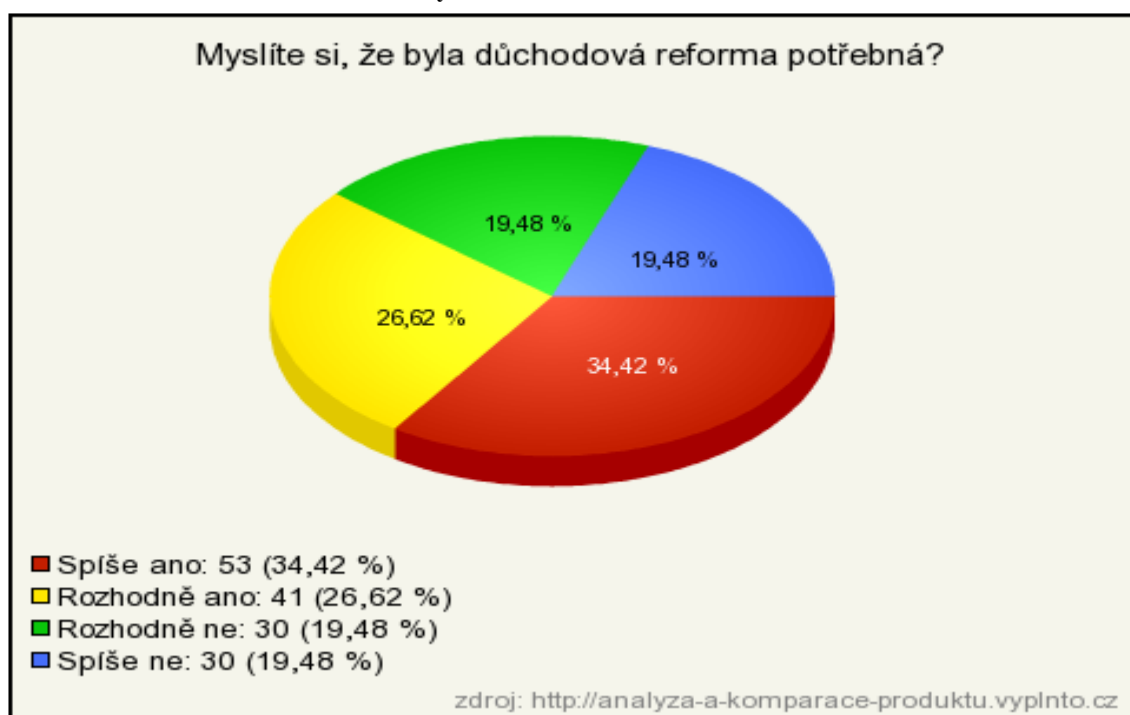
Dotazníkové šetření bylo zvoleno jako doplňkový zdroj práce, který by ukázal problematiku důchodové reformy z jiného pohledu. Autorka tedy realizovala dotazníkové šetření (viz Příloha č. I a kapitola 1 Cíle a metodika bakalářské práce), které má ukázat, jak penzijní reformu vnímá veřejnost. Dotazník obsahoval 17 otázek a celkem se výzkumu zúčastnilo 154 respondentů.

5.1 Vyhodnocení dotazníku

Otázka č. 1: Myslíte si, že byla důchodová reforma potřebná?

Tato otázka má ukázat jak lidé vnímají potřebnost důchodové reformy. Otázka je povinná, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Graf 4: Potřebnost důchodové reformy⁹⁰

Na tuto otázku odpovědělo celkem 154 respondentů. Více než 61 % dotazovaných vnímá důchodovou reformu jako potřebnou (26,62 % odpovědělo rozhodně ano a 34,42 % spíše ano). 60 respondentů (38,96 %) považuje reformu za nepotřebnou, z toho polovina (19,48 %) si myslí, že rozhodně ne. Pravda je taková, že reforma potřebná byla, a to hlavně z demografického hlediska. Lidé se dožívají stále

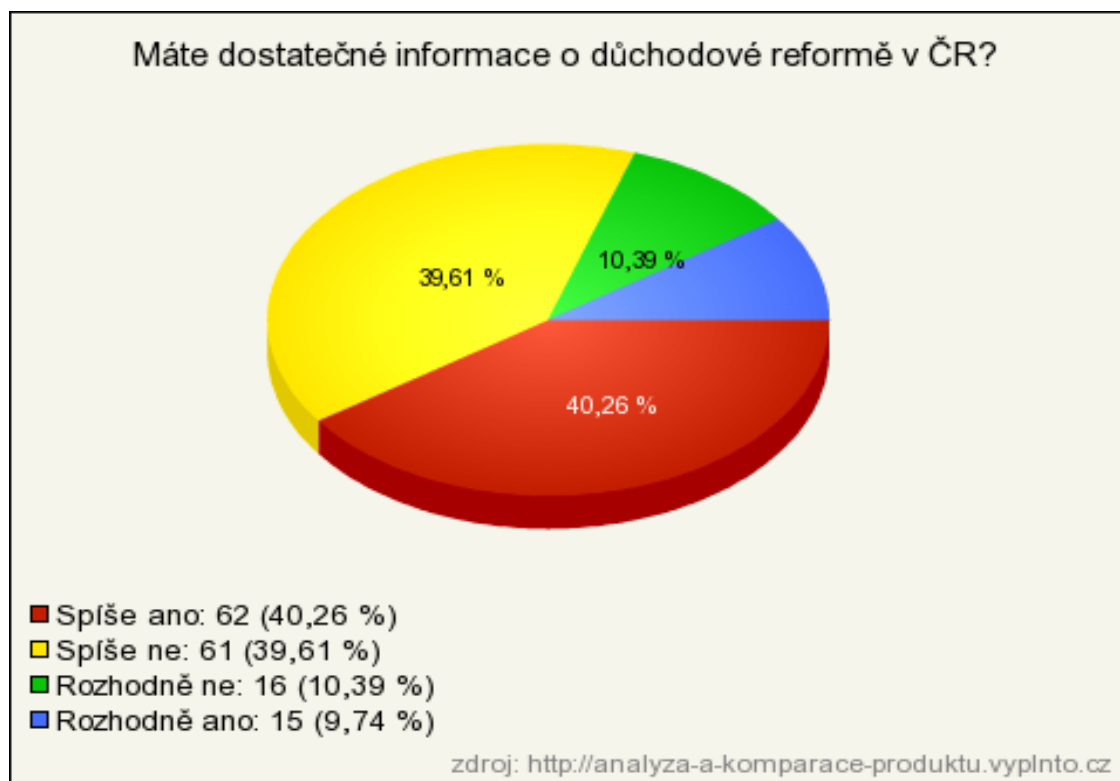
⁹⁰ Vlastní výzkum.

vyššího věku a zároveň klesá porodnost. Jak již autorka uvedla, podle statistik by za 30 let měl být počet penzistů a pracujících vyrovnáný.

Otázka č. 2: Máte dostatečné informace o důchodové reformě v ČR?

Druhá otázka zjišťuje informovanost lidí o důchodové reformě v ČR. Nedostatečné informace autorka považuje jako největší problém společnosti.

Graf 5: Informovanost o důchodové reformě v ČR⁹¹

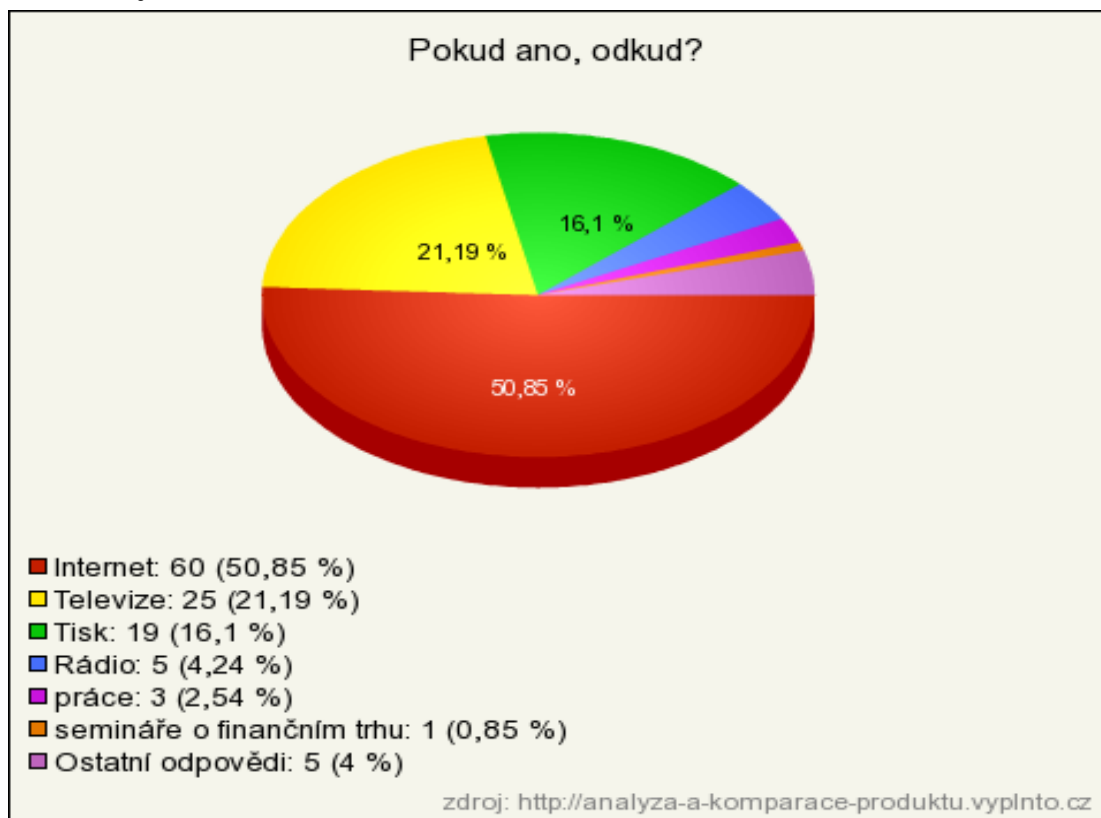
U této otázky se respondenti rozdělili na dvě poloviny. 50 % dotazovaných má dostatečné informace o důchodové reformě v ČR (spíše ano: 40,26 %; rozhodně ano 9,74 %). Druhé polovině informace chybí. Po tak dlouhé době, po kterou je penzijní reforma rozebírána a diskutována ve všech médiích a vlastně i celé společnosti, je toto zjištění zneklidňující. Je zřejmé, že pokud lidem chybí informace, nemůžou mít v produkt důvěru. Možná právě proto se nová penzijní reforma nedočkala vroucího přijetí společnosti. Lidí, kterých vstoupilo do II. pilíře, je velice málo a ani III. pilíř není mezi lidmi oblíben.

⁹¹ Vlastní výzkum.

Otázka č. 3: Pokud ano, odkud?

Třetí otázka má zjistit zdroje, ze kterých společnost získává informace o penzijní reformě. Tato otázka byla nepovinná a navazovala na otázku č. 2. Celkem odpovědělo 122 respondentů.

Graf 6: Zdroj informací o důchodové reformě v ČR⁹²

Tento graf ukazuje, jak silný je potenciál internetových stránek. Celá polovina dotazovaných získala informace právě z internetu. Pokud si do internetového vyhledávače zadáme text „penzijní reforma“ vyskočí na nás nepřeborné množství odkazů. Stačí si jen vybrat. Ne všechny informace na internetových stránkách jsou však úplné. Na některých stránkách chybí i důležité informace, bez kterých je pak celý článek naprosto mylný a tím pádem zavádějící.

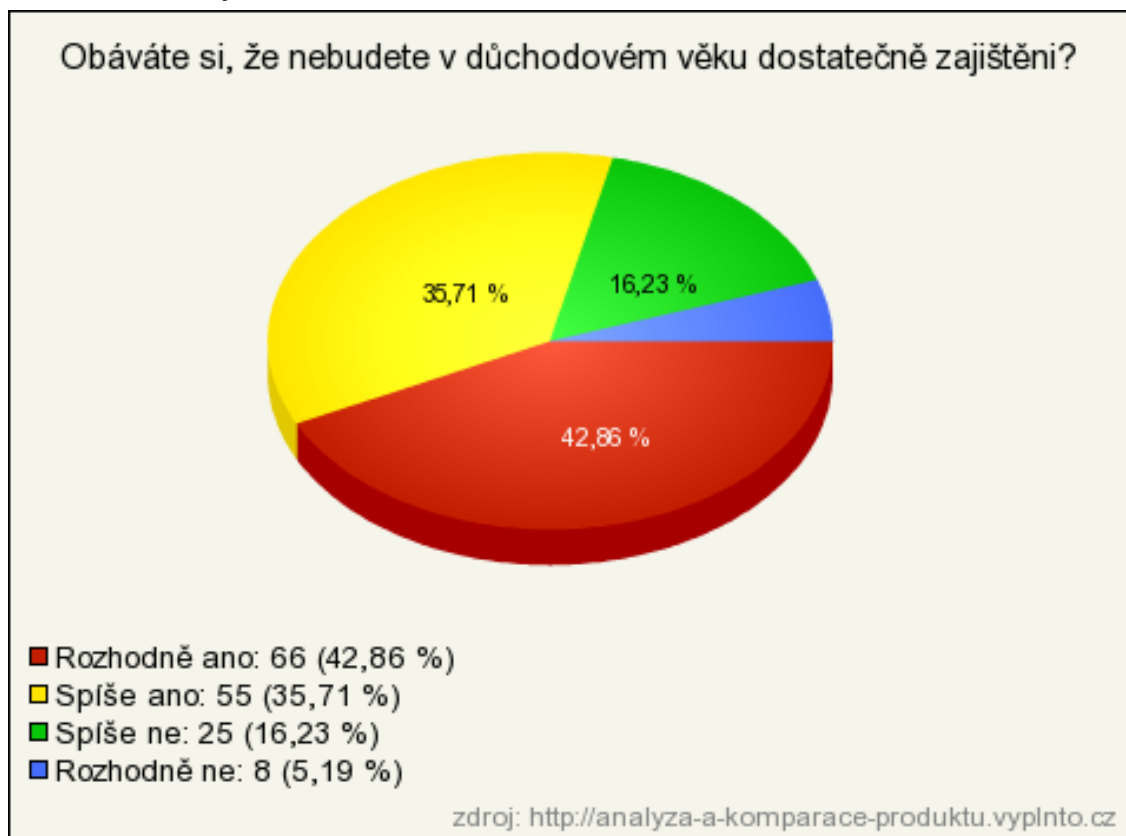
Dalším významným zdrojem je televize, ze které získalo informace 21 % respondentů. 16 % dotazovaných má informace z tisku a 4 % z rádia. Další dotazovaní získali informace v práci, na seminářích o finančním trhu, u OSSZ nebo kombinací dostupných zdrojů, statistik a názorů odborníků.

⁹² Vlastní výzkum.

Otázka č. 4: Obáváte si, že nebudete v důchodovém věku dostatečně zajištěni?

V současné době je téma „jaký bude důchod za 30 let“ velice diskutované. Je všeobecně známo, že peníze na důchody nejsou a pokud se důchodový systém nezmění, ani nebudou. Nová penzijní reforma nám nepomohla. O II. pilíř zájem není, proto je třeba další reforma. Lidé státu již nevěří, proto by se měli na stáří připravit sami.

Graf 7: Obava o zajištění v důchodovém věku⁹³

42,86 % respondentů na otázku „Obáváte se, že nebudete v důchodovém věku dostatečně zajištěni?“ odpovědělo rozhodně ano. Dalších 35,71 % odpovědělo spíše ano. To je v součtu 78,57 % lidí, kteří žijí ve strachu z nedostatku finančních zdrojů ve stáří. Pouhých 5,19 % dotazovaných zvolilo odpověď rozhodně ne. 16,23 % vybralo odpověď spíše ne. Lidí, kteří se obávají důchodového věku, je drtivá většina, proto by tito dotazovaní měli na stáří myslet a připravovat se již nyní, například formou spoření. K tomu se vztahuje další otázka č. 5.

⁹³ Vlastní výzkum.

Otázka č. 5: Máte nějaký penzijní produkt podporovaný státem?

Tato otázka je povinná a má ukázat, zda lidé využívají produkty podporované státem jako formu spoření na důchod.

Graf 8: Využívání produktů podporovaných státem⁹⁴

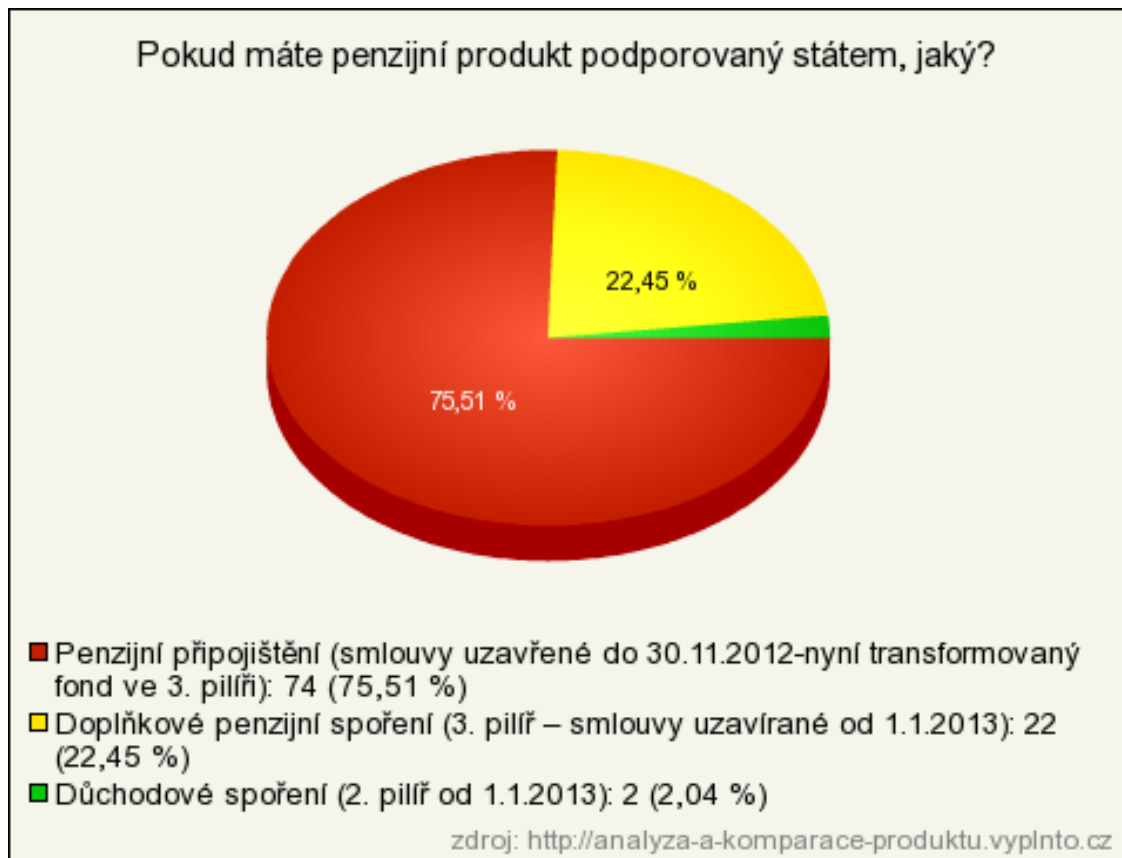
Na otázku odpovědělo všech 154 respondentů. Penzijní produkt podporovaný státem má celkem 63,64 % dotazovaných. To poukazuje na to, že lidé myslí na svou budoucnost a stáří a odkládají si finanční prostředky. V další otázce č. 6 zjistíme, jaký z penzijních produktů respondenti využívají.

Otázka č. 6: Pokud máte penzijní produkt podporovaný státem, jaký?

Otázka č. 6 je nepovinná a navazuje na otázku předchozí. Respondenti, kteří v předchozí otázce odpověděli, že mají penzijní produkt podporovaný státem, v této otázce upřesňují, o jaký produkt se jedná.

⁹⁴ Vlastní výzkum.

Graf 9: Produkty podporované státem⁹⁵

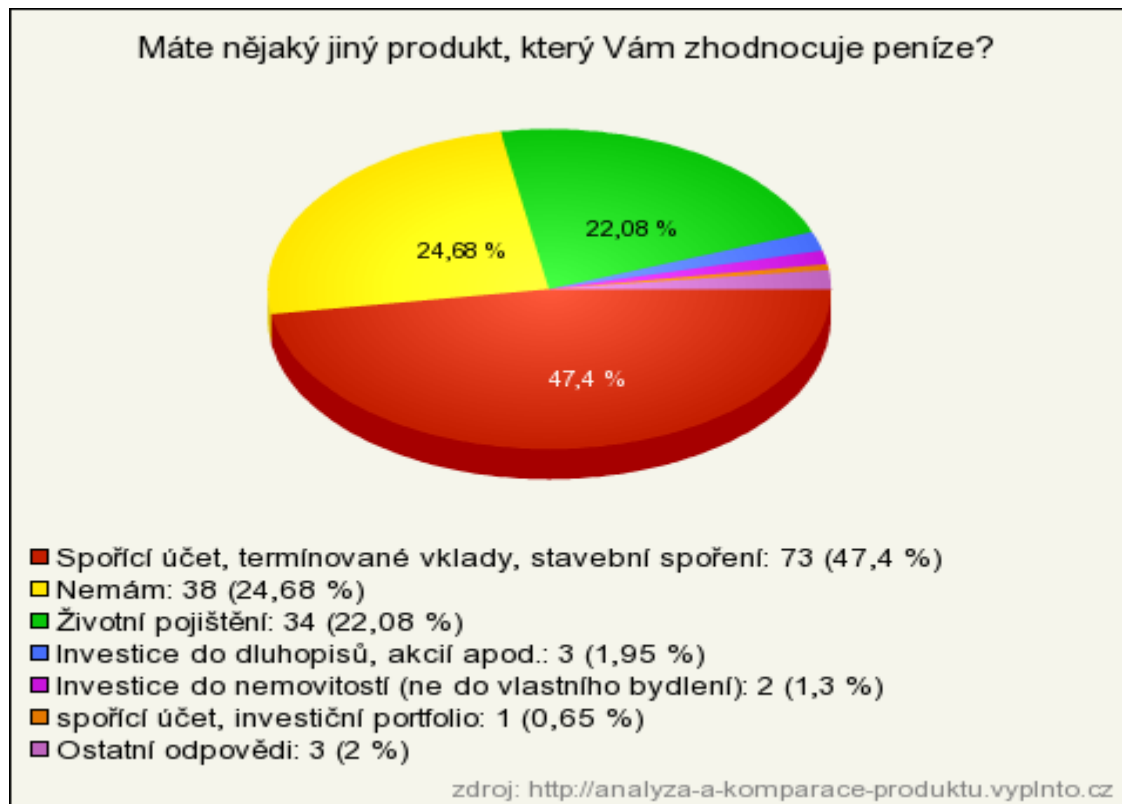
Většina respondentů (75 %) se účastní penzijního připojištění, které uzavřeli do 30. listopadu 2012. Zajistili si tak staré a jistě výhodnější podmínky, jako je garance nezáporného zhodnocení, daňové zvýhodnění, možnost výplaty výsluhové penze a možnost jednorázového vyplacení peněz. Dalších 22 % dotazovaných využívá doplňkového penzijního spoření uzavřené od 1. 1. 2013. Pouhé 2 % lidí se účastní nově vzniklého II. pilíře důchodového spoření.

Otázka č. 7: Máte nějaký jiný produkt, který Vám zhodnocuje peníze?

Otázka byla povinná a respondenti měli na výběr z 6 odpovědí a 7. odpověď byla otevřená. Dotazovaní, kteří si nedokázali vybrat ani jednu z odpovědí, měli možnost uvést vlastní odpověď.

⁹⁵ Vlastní výzkum.

Graf 10: Zhodnocování peněz⁹⁶

Nejvíce dotazovaných zhodnocuje své finance pomocí spořicího účtu, termínovaných vkladů a stavebního spoření, a to celkem 47 %. Dalším silně využívaným produktem je životní pojištění, kterého využívá 22 % dotazovaných. Investice do dluhopisů nebo nemovitostí nejsou zřejmě pro dotazované výhodné, jelikož takto zhodnocuje své peníze pouze 5 % dotázaných. Lidí, kteří vůbec nezhodnocují své peníze, je poměrně hodně, a to skoro čtvrtina (25 %). V další otázce se pokusíme zjistit, z jakého důvodu si lidé nespoří.

Otázka č. 8: Jestliže si nespoříte a ani jinak nezhodnocujete své peníze, tak proč?

Otázka č. 8 navazuje na předchozí a odpovídají na ni respondenti, kteří v otázce č. 7 odpověděli, že nemají žádný produkt zhodnocující finanční prostředky. Autorka zde chce zjistit důvod, proč si respondenti nespoří a ani jinak nezhodnocují své peníze.

⁹⁶ Vlastní výzkum.

Graf 11: Důvod nezhodnocování peněz⁹⁷

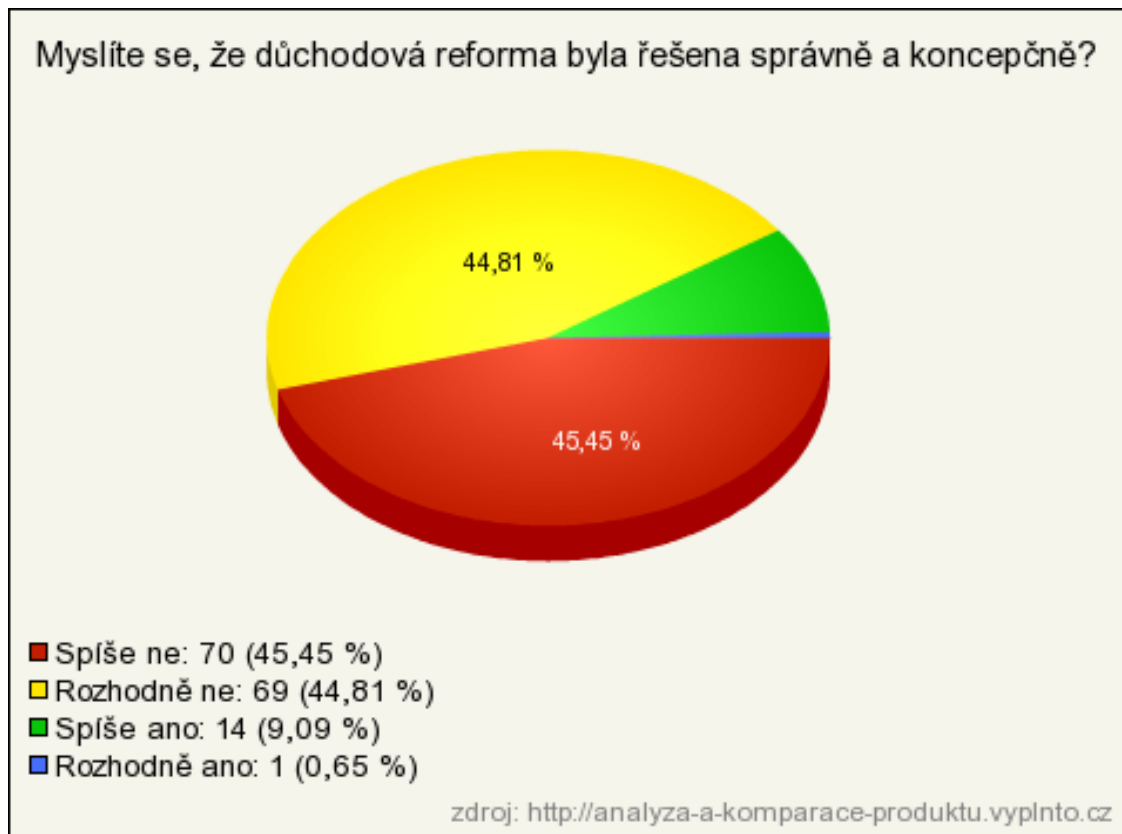
Největší podíl dotazovaných 39 % si nespoří z toho důvodu, že si nevydělávají peníze. To souvisí s tím, že dotazník je zaměřený na mladší věkovou skupinu, protože právě jich se týká problém s důchodovou reformou. 60 % dotazovaných je ve věku do 35 let, počítá se tedy s tím, že dotazovaní ještě studují a nejsou tedy ekonomicky aktivní. S tím souvisí i odpověď „Na spoření na důchod mám dost času“, takto odpovědělo 13 % respondentů. Dalším významným důvodem je, že respondentům nezbývají peníze, aby si spořili na důchod. 10 % odpovědělo, že peníze raději hned utrací.

Otázka č. 9: Myslíte si, že důchodová reforma byla řešena správně a koncepčně?

Důchodová reforma byla potřebná hlavně z demografického hlediska, lidé se dožívají stále vyššího věku a porodnost klesá. Otázkou zůstává, zda je nyní penzijní reforma vyřešena správně a koncepčně. Otázka č. 9 nám má ukázat jak tento problém vnímá společnost.

⁹⁷ Vlastní výzkum.

Graf 12: Správnost řešení důchodové reformy⁹⁸

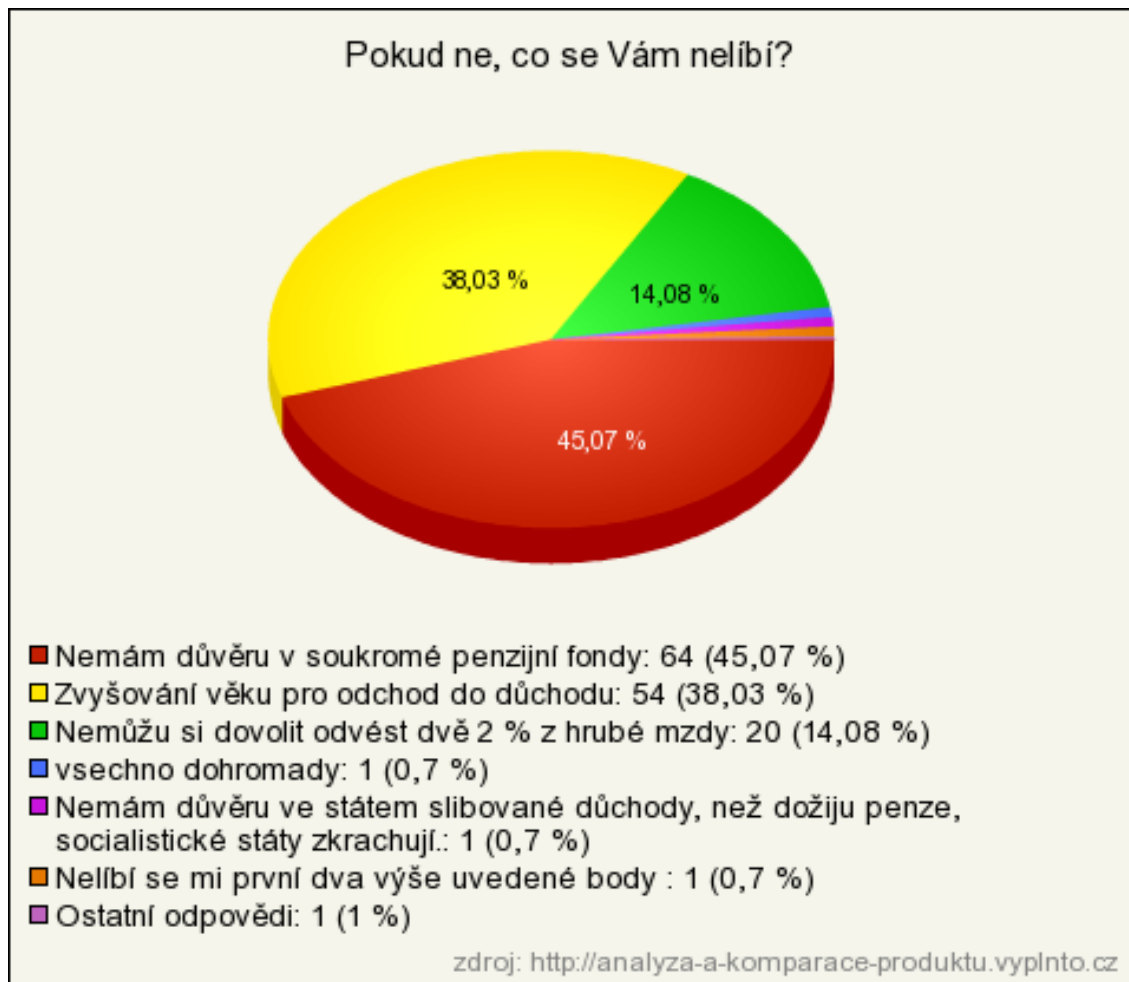
Tyto odpovědi nám jasně ukazují, že společnost nepřijala důchodovou reformu vřele. 90 % respondentů si myslí, že nebyla vyřešena správně a koncepčně. Z toho 45,45 % odpovědělo spíše ne, a 44,81 % rozhodně ne. Pouhých 10 % dotazovaných považuje důchodovou reformu za správně vyřešenou.

Otázka č. 10: Pokud ne, co se Vám nelíbí?

Otázka č. 10 je nepovinná a navazuje na otázku předchozí. Bylo prokázáno, že se společnost domnívá, že důchodová reforma nebyla vyřešena správně a koncepčně. Nyní se autorka snaží zjistit, co se respondentům nelíbí. Celkem bylo získáno 142 odpovědí.

⁹⁸ Vlastní výzkum.

Graf 13: Negativa důchodové reformy⁹⁹

Jako největší problém vidí společnost soukromé penzijní fondy, které jim připadají nedůvěryhodné (45 %). Není se čemu divit. Dnes a denně vidíme všude kolem nás korupci, tunelování a podvody. Dalším problémem je zvyšování věku pro odchod do důchodu, které se nelíbí 38 % dotazovaných. Každý má dnes možnost spočítat si odchod do důchodu. Lidé, kteří se narodili v 90. letech, půjdou do důchodu v 70 letech (v případě, že se ještě důchody budou vyplácet). Představa sedmdesátiletých babiček a dědečků, kteří jsou stále v pracovním procesu, je opravdu „děsivá“. Odvádět další 2 % z hrubé mzdy si nemůže dovolit 14 % respondentů.

⁹⁹ Vlastní výzkum.

Otázka č. 11: Víte, že peníze vybrané nyní na sociálním pojištění, které je odváděno z Vaší mzdy, jsou průběžně vypláceny současným důchodcům?

Současný systém je průběžný, funguje na takzvaném principu solidarity. To znamená, že dnešní pracující platí současným důchodcům. Peníze tudy jen proběhnou, nikde se neukládají a ani nezhodnocují. Nedají se tedy ani vytunelovat. Mohlo by se říci, že je vyřešen skvělým způsobem. Do té doby, než se podíváme na demografické hledisko situace. Z této otázky chce autorka zjistit, zda společnost ví, kam odvádí peníze ze své mzdy.

Graf 14: Tok peněz ze sociálního pojištění¹⁰⁰

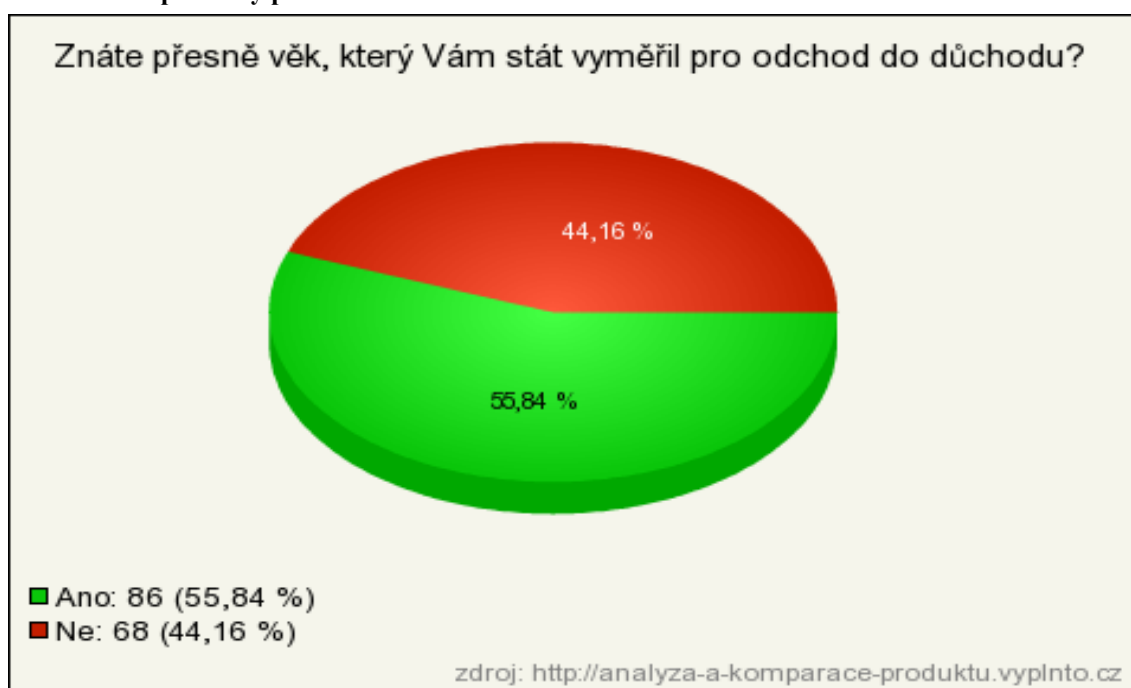
76,62 % dotazovaných ví, že peníze vybrané nyní na sociálním pojištění, které je odváděno ze mzdy, jsou průběžně vypláceny současným důchodcům. Pouze 23,38 %, což je 36 dotazovaných neví, kam odvádí peníze ze své mzdy.

¹⁰⁰ Vlastní výzkum.

Otázka č. 12: Znáte přesně věk, který Vám stát vyměřil pro odchod do důchodu?

Hlavním bodem malé důchodové reformy, která začala platit 1. ledna 2012, je výrazné zvýšení věku potřebného pro odchod do důchodu. Lidé narození po roce 1965 budou moci do starobního důchodu odcházet až při dosažení 65. roku života. Rovněž se zvýší i tempo růstu věku potřebného pro odchod do důchodu. U žen to bude o šest měsíců ročně, u mužů pak o dva měsíce za rok. Lidé, narození v roce 1977, budou odcházet do starobního důchodu ve věku 67 let. Pro mladší se bude odchod do důchodu prodlužovat tempem dva měsíce za rok.¹⁰¹

Graf 15: Věk potřebný pro odchod do důchodu¹⁰²

Respondenti se zde rozdělili na dvě poloviny. Jedna polovina (56 %) zná přesně věk, který jim stát vyměřil pro odchod do důchodu a druhá polovina (44 %) ho nezná. V dnešní době internetu není žádný velký problém si tento údaj zjistit. Na internetu je spousta druhů internetových kalkulaček, kde se zadává pouze datum narození a pohlaví, a kalkulačka sama věk vypočítá. Proto se autorka domnívá, že důvod nevědomosti poloviny respondentů je zřejmě nezájem o tuto informaci.

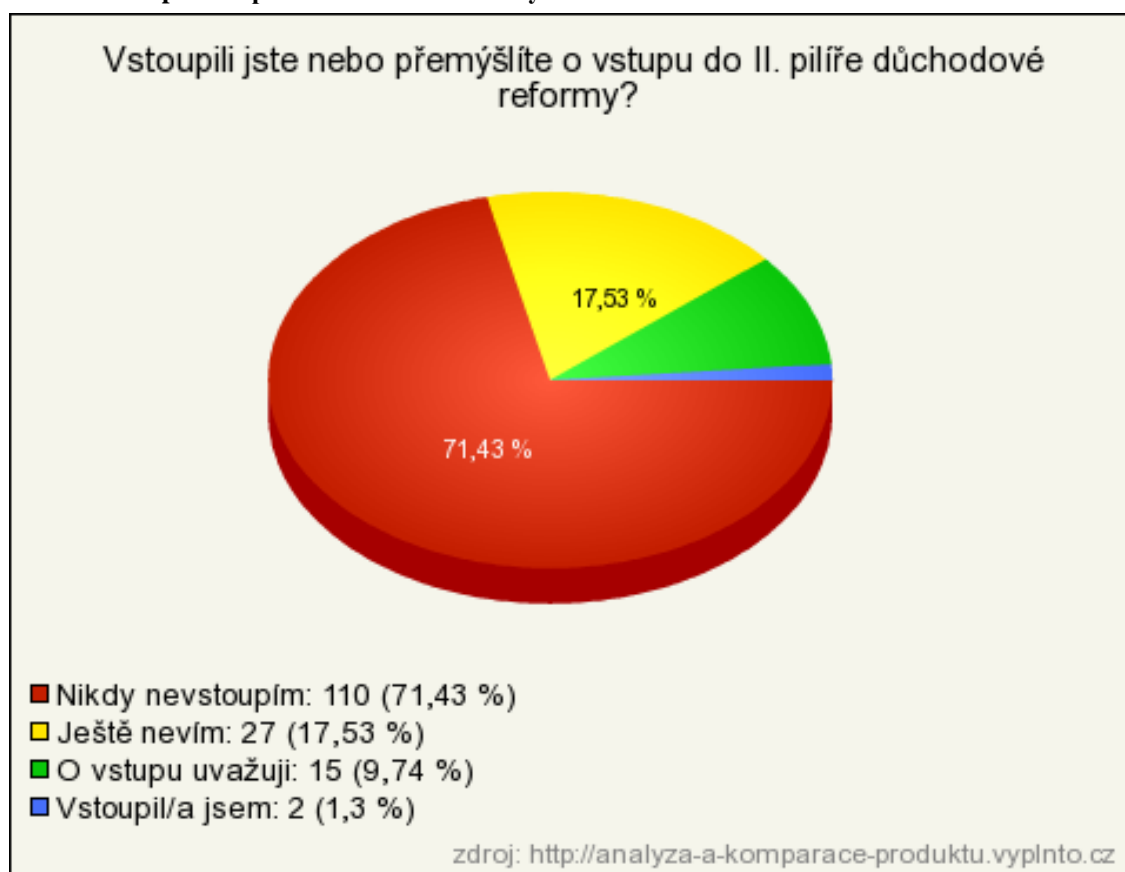
¹⁰¹ JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. s. 60. ISBN 978-80-247-4400-1.

¹⁰² Vlastní výzkum.

Otázka č. 13: Vstoupili jste nebo přemýšlíte o vstupu do II. pilíře důchodové reformy?

V roce 2013 do druhého pilíře vstoupilo celkem 83 960 lidí. Z toho 78 476 do systému vstoupilo již v půli roku. V červnu uzavřelo šest penzijních společností více jak 27 tisíc smluv, ale to už analytici předpokládali, že bude k II. pilíři upsáno nejméně půl milionu lidí. Od té doby ale zájem o druhý pilíř zásadně ochabl, prognózy se nepotvrdily.

Graf 16: Vstup do II. pilíře důchodové reformy¹⁰³

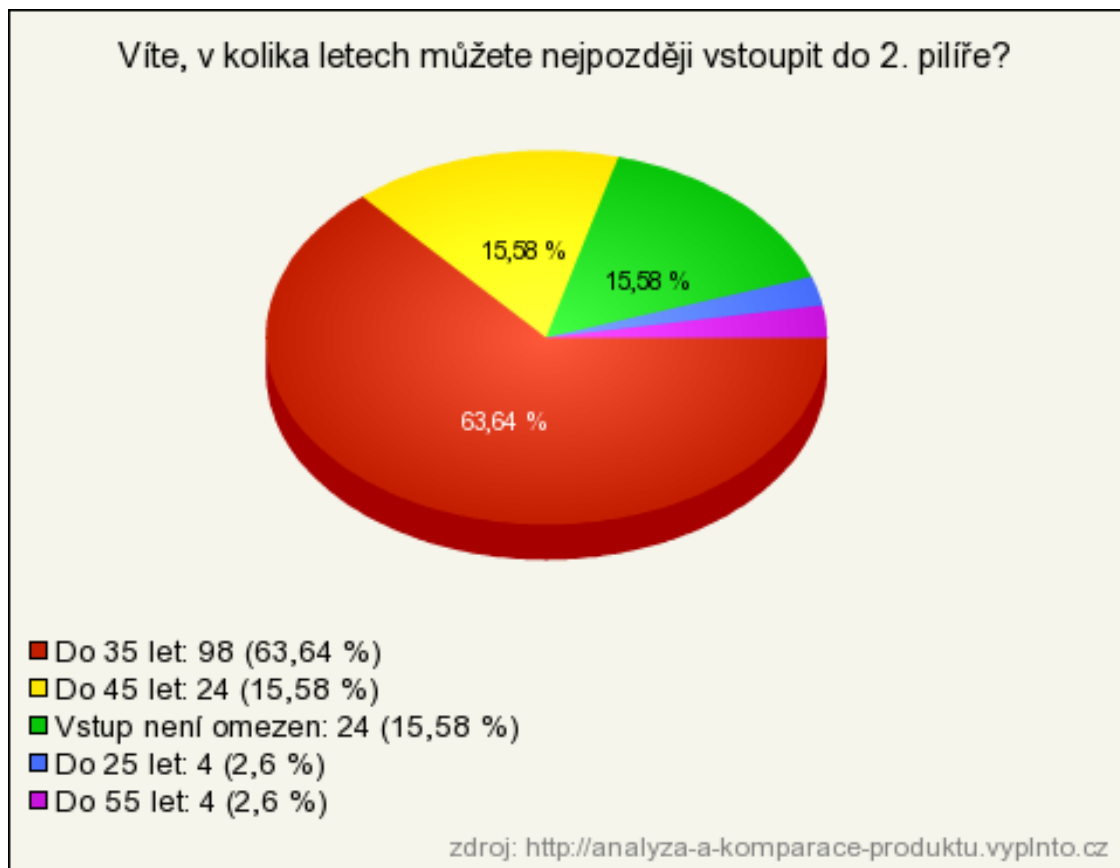
Drtivá většina 71 % dotazovaných odpověděla, že do II. pilíře důchodové reformy nikdy nevstoupí. 18 % ještě neví a 10 % o vstupu uvažuje. Pouhé 1,3 % dotazovaných (2 respondenti) do II. pilíře již vstoupilo. Zde je vidět, že takto vyřešená reforma penzí nemá budoucnost a bude se muset co nejdříve změnit.

¹⁰³ Vlastní výzkum.

Otázka č. 14: Víte, v kolika letech můžete nejpozději vstoupit do 2. pilíře?

Druhý pilíř je určen především osobám mladším 35 let, protože právě jejich důchodů se týká riziko demografických změn.

Graf 17: Nejvyšší možný věk pro vstup do II. pilíře¹⁰⁴

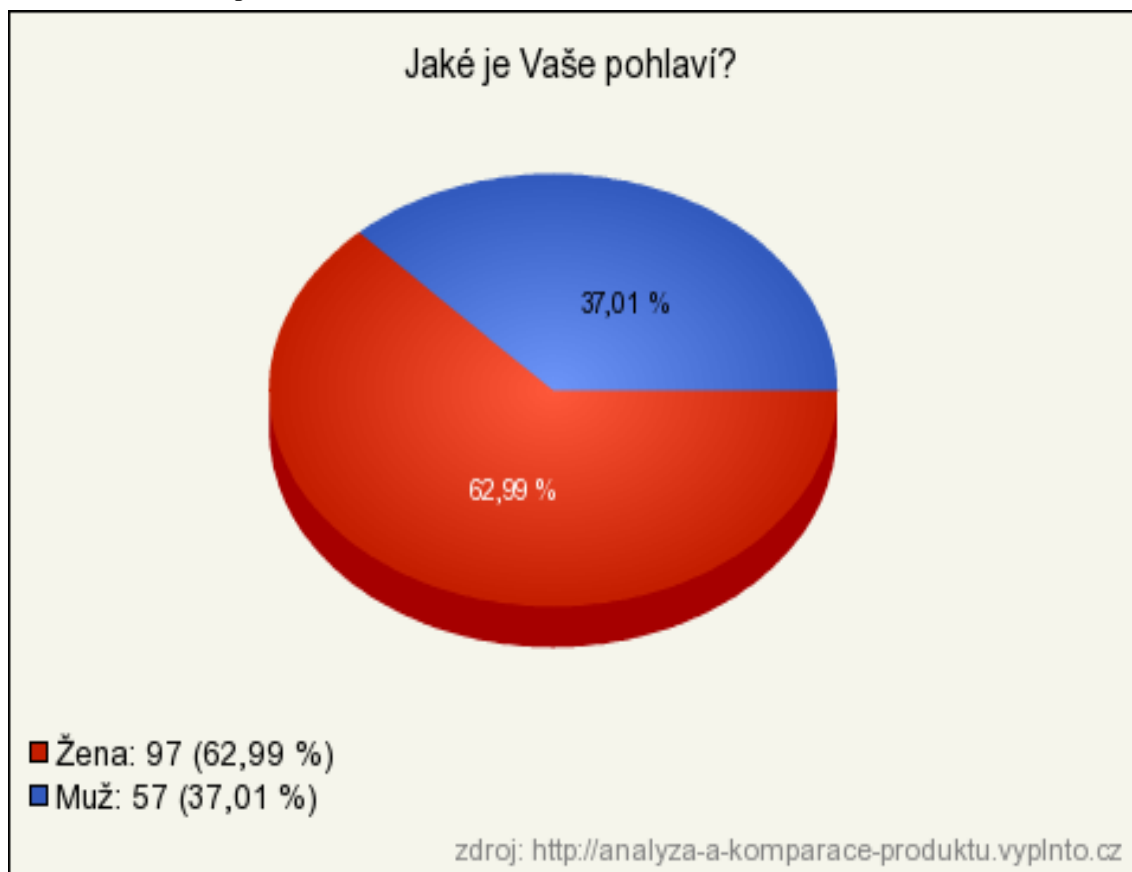
64 % dotazovaných ví, že nejpozději mohou vstoupit do II. pilíře do 35 let života. Všechny ostatní odpovědi jsou nesprávné. To poukazuje na nedostatečnou informovanost společnosti o důchodové reformě. Téměř 40 % dotazovaných neví, do kolika let mají možnost zapojit se do II. pilíře. 16 % odpovědělo do 45 let, dalších 16 % si myslí, že věk není omezen. Tato skutečnost je alarmující.

¹⁰⁴ Vlastní výzkum.

Otázka č. 15: Jaké je Vaše pohlaví?

Otázka č. 15 je segmentační a povinná.

Graf 18: Pohlaví respondentů¹⁰⁵

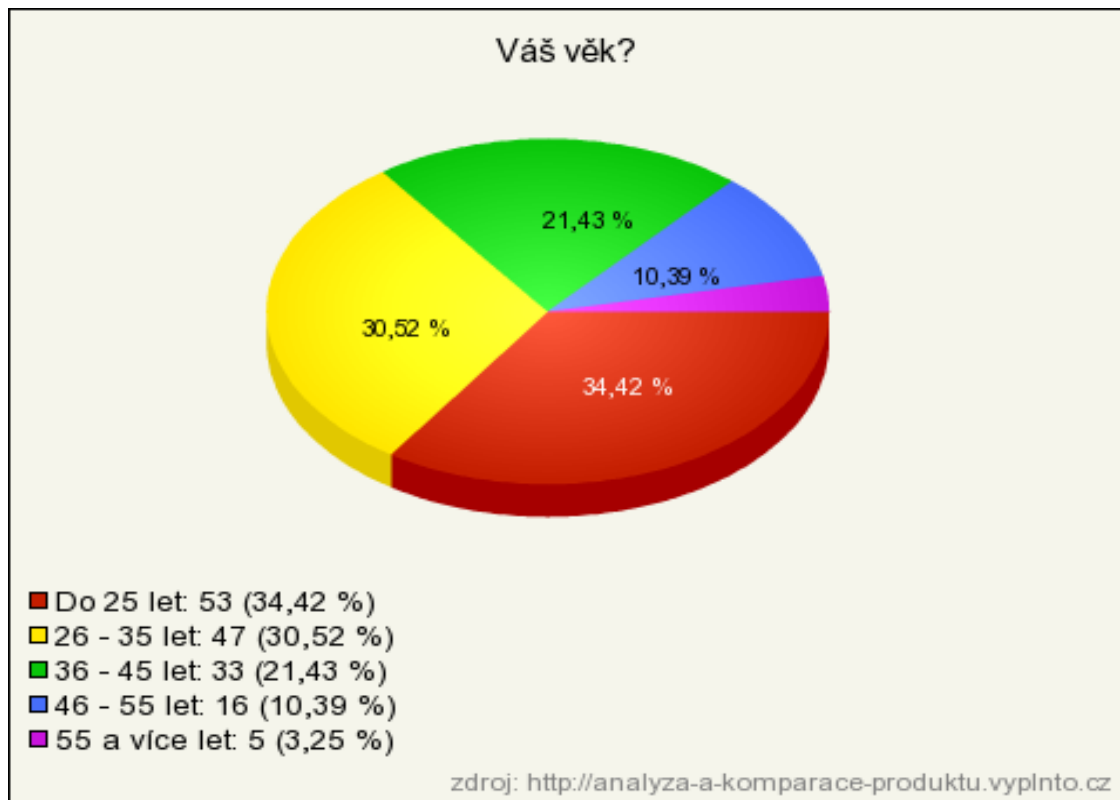
Dotazník vyplnilo 63 % žen a 37 % mužů.

Otázka č. 16: Váš věk?

Věk je rozhodující při rozhodování o vstupu do II. pilíře. Mohou se ho totiž účastnit pouze lidé mladší 35 let.

¹⁰⁵ Vlastní výzkum.

Graf 19: Věk respondentů¹⁰⁶

Nejvíce dotazovaných (34 %) je ve věku do 25 let. 31 % respondentů je ve věku od 26 do 35 let. To je klíčová skupina lidí, která stojí před rozhodnutím, zda do II. pilíře vstoupit či nikoliv. Dalších 22 % je ve věku od 36 do 45 let. 12 % respondentů je starší než 46 let.

Otázka č. 17: Nejvyšší dosažené vzdělání?

Vzdělání nehraje roli v rozhodování, zda do II. pilíře vstoupit či nikoliv. Naopak velkou roli hraje mzda. II. pilíř je totiž výhodný právě pro lidi s vysokým příjmem. Souvislost tady tedy je. Čím vyšší úroveň vzdělání, tím vyšší mzda. To samozřejmě neplatí vždy.

¹⁰⁶ Vlastní výzkum.

Graf 20: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů¹⁰⁷

Nejvíce respondentů 38 % má středoškolské vzdělání ukončené maturitou. Dalších 24 % má vysokoškolské vzdělání. Dotazovaných, kteří mají střední odborné vzdělání a obdrželi výuční list, je 20 %. 12 % absolvovalo vyšší odbornou školu, 6 % má úplné střední a odborné vzdělání neboli učební obor s maturitou a 1 % má pouze základní vzdělání.

5.2 Zhodnocení hypotéz

Před zahájením výzkumu byly stanoveny tři hypotézy:

- **H1:** Společnost je nedostatečně informována nebo má dokonce mylné informace, a to je jedním z důvodů, proč není o II. pilíř důchodové reformy zájem.
- **H2:** Nejvíce využívaným produktem, který je podporován státem, je penzijní připojištění uzavřené do 30. listopadu 2012, zajišťující staré, výhodnější podmínky.

¹⁰⁷ Vlastní výzkum.

- **H3:** Společnost má nedůvěru v soukromé penzijní fondy, proto do II. pilíře nevstupuje.

Tyto hypotézy se na základě dotazníkového šetření, které bylo zvoleno jako doplňkový zdroj práce, mohly buďto potvrdit nebo vyvrátit. V následující části jsou hypotézy vyhodnoceny:

- **H1:** Tato hypotéza byla přímo potvrzena na základě otázky č. 2. Celá polovina dotazovaných odpověděla, že má nedostatečné nebo dokonce vůbec žádné informace o důchodové reformě. Po tak dlouhé době, po kterou je penzijní reforma rozebírána ve všech médiích a i v celé společnosti, je toto zjištění zneklidňující. Nepřímo tuto hypotézu potvrzuje také otázka č. 14. 37 % dotázaných odpovědělo nesprávně na otázku „V kolika letech můžete nejpozději vstoupit do II. pilíře?“. Dle autorky je nedostatečná informovanost důvodem, proč nebyla penzijní reforma přijata kladně.
- **H2:** Druhá hypotéza byla také potvrzena, a to otázkou č. 6. 75 % dotazovaných má uzavřené penzijní připojištění, které bylo uzavíráno do 30. listopadu 2012. Zajistili si tak staré, výhodnější podmínky.
- **H3:** Potvrzena byla i poslední hypotéza. Otázka č. 10 ukazuje na to, že skoro polovina dotazovaných nemá důvěru v soukromé penzijní fondy. Bojí se, že o své úspory mohou přijít. Tuto obavu umocňuje fakt, že spousta institucí krachuje. Také jsme dnes a denně zavalováni informacemi o tunelování a zpronevěrách. V této době podvodů je velice těžké najít důvěru v něco, co je soukromé, když už nevěříme ani věcem, které jsou státní.

ZÁVĚR

Tématem bakalářské práce je analýza a komparace produktů penzijního pojištění v ČR. Jasnou skutečností je, že změna v této oblasti byla nutná, a to především z demografického hlediska. Lidé se dožívají stále vyššího věku a zároveň klesá porodnost. Za 30 let by podle statistik vycházel na jednoho pracujícího člověka jeden důchodce. A na výplatu důchodů by nebyly peníze. Otázkou ale zůstává, zda byla důchodová reforma vyřešena správně...

Pokud jde o zhodnocení produktů penzijního pojištění v ČR, které bylo hlavním cílem bakalářské práce, nejlépe dopadla Allianz penzijní společnost, a. s., která měla nejvýhodnější podmínky jak ve II. pilíři důchodové reformy, kde byla celková naspořená částka 2 340 962 Kč, tak i ve III. pilíři s celkovou naspořenou částkou 643 440 Kč. Na druhé příčce se umístila KB Penzijní společnost, a. s., která měla v rámci II. pilíře druhou nejvyšší naspořenou částkou, a to 2 080 120 Kč. O trochu méně výhodné je spoření u ČSOB Penzijní společnosti a. s., která se od KB liší pouze o 2 232 Kč. Celková naspořená částka je tedy 2 077 888 Kč. Jako nejméně výhodná byla určena Česká spořitelna - penzijní společnost, a. s. Ta nabídla nejnižší naspořenou částku jak ve II., tak i ve III. pilíři důchodového spoření. Velice zajímavé je, že celková naspořená částka činí pouze 1 118 228 Kč. Když tuto částku porovnáme s částkami naspořenými u konkurenčních společností, zjistíme, že rozdíl činí přes milion korun. To není zrovna zanedbatelná částka, nad kterou by mohl účastník „mávnout“ rukou. Bohužel důvod, proč je tento rozdíl tak vysoký, nedokázaly odůvodnit ani pracovníce České spořitelny. Můžeme jen polemizovat nad tím, zda je tento rozdíl způsoben pouze nízkým procentem zhodnocení penzijních fondů u této společnosti, anebo zda zde nehraje důležitou roli to, že se předchozí zkoumané společnosti přecenily a snaží se zájemce nalákat na v praxi nedosažitelné sumy.

Pokud bychom hodnotili penzijní společnosti dle naspořených částek v rámci III. pilíře, opět se stala vítězem Allianz penzijní společnost s částkou 643 440 Kč. Druhé místo tentokrát obsadila ČSOB Penzijní společnost, která nám slibuje na konci spoření 516 759 Kč. 396 376 Kč získáme u KB Penzijní společnosti. A nejméně výhodná společnost pro střadatele je opět Česká spořitelna, u které získáme pouze 325 096 Kč. Částky jsou opět velice rozdílné o stovky tisíc korun. Doporučení autorky je tedy zvolit pro spoření na důchod Allianz penzijní společnost, a. s., která dosahuje nejlepších

výsledků v rámci důchodového spoření, což vykazují i grafy zachycující situaci posledních let.

Hlavní cíl práce byl doplněn dotazníkovým šetřením, které ukázalo problematiku penzijního pojištění v ČR z jiného pohledu. Dotazníkové šetření, je zaměřené na znalost problematiky důchodové reformy a preferenci produktů penzijního pojištění. Z vlastního dotazníkového šetření, které zahrnovalo 154 dotázaných, autorka došla k závěrům, že společnost důchodovou reformu nepřijala vřele, spíše naopak. 80 % dotázaných má však obavu, že nebudou v důchodovém věku dostatečně zajištěni, ale novým penzijním fondům nevěří, a proto raději spoří jiným způsobem. Například ukládají peníze na spořicí účty nebo si zřizují životní pojištění. Penzijní produkt podporovaný státem má přes 60 % respondentů, avšak 75 % z těchto lidí má staré penzijní připojištění, které bylo uzavíráno do 30. listopadu 2012. Tím si zajistili staré a jistě výhodnější podmínky, jako je například garance nezáporného zhodnocení, daňové zvýhodnění, možnost výplaty výsluhové penze a možnost jednorázového vyplacení. Nové produkty již tolik využívané nejsou. II. pilíř se stal největším propadákem důchodové reformy, jelikož 71 % respondentů uvedlo v dotazníku, že do druhého pilíře nikdy nevstoupí. Nepodporují ani nově upravený III. pilíř doplňkového penzijního spoření.

Za jeden z nejzásadnějších problémů autorka celkově považuje nedostatečnou informovanost společnosti o nové důchodové reformě v ČR. Z dotazníkového šetření je zřejmé, že lidé mají informací málo, nebo dokonce vůbec žádné. Obecně se dá říci, že II. pilíř je výhodný spíše pro mladší občany, kteří si mohou spořit déle, a pro občany s nadprůměrným příjmem. Důchodová reforma zřejmě není pro každého. Problém s důchodovým zabezpečením ale není ještě zcela vyřešen. II. pilíř s nástupem nové vlády končí a řeší se nová důchodová reforma, která by měla být hotova do roku 2017. Můžeme pouze doufat, že se tvůrci poučí z chyb a vznikne důchodová reforma, která bude mít větší úspěch než ta současná.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BAILEY, S. J. *Veřejný sektor: Teorie, politika a praxe*. 1. vyd. Praha : EUROLEX BOHEMIA, 2004. 455 s. ISBN 80-86432-61-0.
2. DUKOVÁ, I., DUKA, M., KOHOUTKOVÁ, I. *Sociální politika: Učebnice pro obor sociální činnost*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2.
3. DUŠEK, J., PROTIVA, V. *Veřejná ekonomika*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. 242 s. ISBN 978-80-86708-43-0.
4. HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K. *Veřejné finance*. Praha : EUROLEX BOHEMIA, 2004. 355 s. ISBN 80-86432-88-2.
5. JANDA, J. *Spořit nebo investovat?* 1. vyd. Praha : Grada, 2011. 168 s. ISBN 978-80-247-3670-9.
6. JANDA, J. *Zajištění na stáří: jak se co nejlépe připravit na podzim života*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 197 s. ISBN 978-80-247-4400-1.
7. KAHOUN, V. *Sociální zabezpečení, vybrané kapitoly*. 1. vyd. Praha : Triton, 2009. 445 s. ISBN 978-80-7387-346-2.
8. MALÝ, V. *Marketingový výzkum, teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2004. 181 s. ISBN 80-245-0761-7.
9. PÁNA, L., SOMR, M. *Metodologie a metody výzkumu*. 1. vyd. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2007. 164 s. ISBN 978-80-86708-52-2.
10. PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Nahá pravda, aneb, Co nám neřekli o našich penězích a budoucnosti*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. 224 s. ISBN 978-80-247-4207-6.
11. PIKORA, V., ŠICHTAŘOVÁ, M. *Všechno je jinak, aneb, Co nám neřekli o důchodech, euru a budoucnosti*. 1. vyd. Havlíčkův Brod : NF Distribuce, 2012. 256 s. ISBN 978-80-260-2811-6.
12. PŘILB, J. *Kdy do důchodu a za kolik*. Praha : Grada, 2011. 128 s. ISBN 978-80-247-3616-7.
13. REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. 1. vyd. Praha : Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.
14. RYTÍŘOVÁ, L. *Důchodový systém v České republice*. Olomouc : ANAG, 2013. 120 s. ISBN 978-80-7263-821-5.

15. SYROVÝ, P. *Jak si spořit na důchod: zorientujte se v důchodové reformě*. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 160 s. ISBN 978-80-247-4479-7.
16. SYROVÝ, P., NOVOTNÝ, M. *Osobní a rodinné finance*. 1. vyd. Praha : Grada, 2003. 172 s. ISBN 80-247-2478-1.
17. SYROVÝ, P., TYL, T. *Osobní finance, řízení financí pro každého*. 1. vyd. Praha : Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3813-0.
18. ŠOBA, O., ŠIRŮČEK, M., PTÁČEK, R. *Finanční matematika v praxi*. 1. vyd. Praha : Grada, 2013. 304 s. ISBN 978-80-247-4636-4.
19. TOMEŠ, I. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*. 1. vyd. Praha : Portál, 2010. 440 s. ISBN 978-80-7367-680-3.

Elektronické zdroje

1. *80 let sociálního pojištění* [online]. Praha : ČSSZ, 2004 [cit. 2014-01-10]. Dostupné z: WWW: <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/5572A3BE-22CD-46D3-A31F-2BA0076C1C63/0/publikace_80letSP.pdf>.
2. *Analýza a komparace produktů* [online]. Vyplňto, 2014 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/analyza-a-komparace-produktu/>>.
3. *Analýza a komparace produktů* [online]. Vyplňto, 2014 [cit. 2014-02-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.vyplnto.cz/databaze-dotazniku/analyza-a-komparace-produktu/>>.
4. *Co jsou důchodové fondy* [online]. Praha : KB Penzijní společnost, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/ii-pilir/co-jsou- Duchodove-fondy/>>.
5. *Demografický vývoj a prognózy* [online]. Praha : MPSV, 2011 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://duchodovareforma.mpsv.cz/cs/69>>.
6. *Důchodové spoření druhý pilíř* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/nasporte/duchodove-sporeni-druhy-pilir>>.
7. *Fondy* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/fondy>>.
8. *Fondy* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/fondy.html>>.

9. *Hlavní informace* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <https://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/menu/cs/lide/navpf_hlavni_informace>.
10. *Jak dál s penzijní reformou? Změny ve spoření na důchod* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/~nr/tema/2035844.html>>.
11. *Kalkulačka* [online]. Praha : KB PS, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/kalkulacka/>>.
12. *Kalkulačka-základní* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://kalkulacka.csobpf.cz/kalkulacka-zakladni/>>.
13. *Limity poplatků* [online]. Praha : Ministerstvo financí ČR, 2013 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/VK_FT_KMMF_Limity_poplatku_ve_2_piliri_penzijniho_systemu_20010323.pdf>.
14. *Manuál k důchodové reformě* [online]. Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, 2014 [cit. 2014-02-10]. Dostupné z WWW: <http://duchodovareforma.mpsv.cz/files/clanky/10/Duch_ref_f1.pdf>.
15. *Melounová penze* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/melounova-penze>>.
16. *Mzdy - vývoj mezd, průměrné mzdy 2014* [online]. Kurzy, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.kurzy.cz/makroekonomika/mzdy/>>.
17. *Ocenění a soutěže* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/porovnejte/oceneni-a-souteze>>.
18. *O KB PS* [online]. Praha : KB Penzijní společnost, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.kbps.cz/o-kb-ps/>>.
19. *O společnost* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/vse-o-allianz/penzijni-spolecnost/o-spolecnosti/o-spolecnosti.html>>.
20. *Pouze stát nebo i druhý pilíř* [online]. Praha : Allianz, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.modrapenze.cz/spocitejte/pouze-stat-nebo-i-druhy-pilir>>.
21. *Profil společnosti* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob-penze.cz/profil-spolecnosti>>.

22. *Spoření a investování* [online]. Praha : ČSOB, 2014 [cit. 2014-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Lide/Sporeni-a-investovani/Stranky/Duchodova-reforma.aspx>>.
23. *Srovnání penzijních fondů* [online]. Penze, 2014 [cit. 2014-02-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.penzfondy.cz/>>.
24. *Třetí pilíř bez garance výnosu ze spoření* [online]. Praha : Česká televize, 2012 [cit. 2013-05-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/penzijni-reforma/198066-treti-pilir-bez-garance-vynosu-ze-sporeni/>>.
25. *Typy důchodových fondů* [online]. Praha : Pro investory 2014 [cit. 2014-01-05]. Dostupné z WWW: <<http://proinvestory.cz/typy-duchodovych-fondu>>.
26. *Úspora* [online]. Praha : Česká spořitelna, 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z WWW:
<https://www.ceskapenzijni.cz/pfcs/appmanager/pfcs/pfcs?_nfpb=true&_pageLabel=uspora_DS&docid=pfcs/cs/zdoc_uspora_DS.xml>.
27. *Výplata penzí* [online]. Penzijní reforma, 2014 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.3pilire.cz/druhy-pilir/vyplata-penzi/>>.
28. *Výpočet spoření ve 3. pilíři* [online]. Praha : ČSOB PF, 2014 [cit. 2014-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://kalkulacka.csobpf.cz/vypocet-sporeni-ve-3-piliri/>>.
29. *Změňte starou smlouvu za novou* [online]. Měšec, 2014 [cit. 2014-01-12]. Dostupné z WWW: <<http://spoctiduchod.mesec.cz/clanky/zmente-starou-smlouvu-penzijniho-pripojisteni-na-novou/>>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Výhody spoření u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.....	37
Obrázek 2: Penze z I. a II. pilíře u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.....	39
Obrázek 3: Penze z III. pilíře u ČSOB Penzijní společnosti, a. s.	39
Obrázek 4: Výpočet důchodu u KB Penzijní společnosti, a. s.	42
Obrázek 5: Celková naspořená částka ve III. pilíři u KB Penzijní společnosti, a. s.	43
Obrázek 6: Ocenění a soutěže Allianz Penzijní společnosti, a. s.	45
Obrázek 7: Výpočet důchodu v I. a II. pilíři u Allianz Penzijní společnosti, a. s.	47
Obrázek 8: Výpočet důchodu ve III. pilíři u Allianz Penzijní společnosti, a. s.	48
Obrázek 9: Celková naspořená částka u Allianz Penzijní společnosti, a. s.	48
Obrázek 10: Výpočet důchodu ve III. pilíři u České spořitelny - penzijní společnosti, a. s.	52
Obrázek 11: Spoření ve III. pilíři u České spořitelny - penzijní společnosti, a. s.	53

Seznam tabulek

Tabulka 1: Údaje pro výpočet důchodu	10
Tabulka 2: Rozdíl mezi I. a II. pilířem z hlediska plateb a čerpání prostředků	21
Tabulka 3: Státní příspěvek na penzijní připojištění v Kč	27
Tabulka 4: Shrnutí jednotlivých pilířů	31
Tabulka 5: Základní údaje o ČSOB Penzijní společnosti, a. s.	36
Tabulka 6: Základní údaje o Allianz Penzijní společnosti, a. s.	44
Tabulka 7: Porovnání produktů v rámci II. pilíře	54
Tabulka 8: Porovnání produktů v rámci III. pilíře	55

Seznam grafů

Graf 1: Věková struktura obyvatelstva ČR	16
Graf 2: Vývoj výnosů / ziskovosti (1995-2011)	24
Graf 3: Celková naspořená částka ve II. pilíři u KB Penzijní společnosti, a. s.....	42
Graf 4: Potřebnost důchodové reformy	56
Graf 5: Informovanost o důchodové reformě v ČR	57
Graf 6: Zdroj informací o důchodové reformě v ČR	58
Graf 7: Obava o zajištění v důchodovém věku	59
Graf 8: Využívání produktů podporovaných státem	60

Graf 9: Produkty podporované státem	61
Graf 10: Zhodnocování peněz	62
Graf 11: Důvod nezhodnocování peněz	63
Graf 12: Správnost řešení důchodové reformy	64
Graf 13: Negativa důchodové reformy	65
Graf 14: Tok peněz ze sociálního pojištění.....	66
Graf 15: Věk potřebný pro odchod do důchodu.....	67
Graf 16: Vstup do II. pilíře důchodové reformy	68
Graf 17: Nejvyšší možný věk pro vstup do II. pilíře.....	69
Graf 18: Pohlaví respondentů.....	70
Graf 19: Věk respondentů	71
Graf 20: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů.....	72

PŘÍLOHA

Příloha č. I – Vzor dotazníku

Dobrý den,

jmenuji se Linda Hejlová a jsem studentkou Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích, obor Finanční služby. Ráda bych Vás požádala o několik minut Vašeho času k vyplnění následujícího dotazníku. Tento dotazník se zabývá důchodovou reformou v ČR. Průzkum je anonymní a jeho výsledky budou použity jako zdroj informací pro moji bakalářskou práci.

1) Myslíte si, že byla důchodová reforma potřebná?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

2) Máte dostatečné informace o důchodové reformě v ČR?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

3) Pokud ano odkud?

- Televize
- Internet
- Tisk
- Rádio
- Jiné, uveďte.....

4) Obáváte si, že nebudete v důchodovém věku dostatečně zajištěni?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

5) Máte nějaký penzijní produkt podporovaný státem?

- Ano
- Ne

6) Pokud máte penzijní produkt podporovaný státem, jaký?

- Penzijní připojištění (smlouvy uzavřené do 30.11.2012 - nyní transformovaný fond ve 3. pilíři)
- Doplnkové penzijní spoření (3. pilíř – smlouvy uzavírané od 1.1.2013)
- Důchodové spoření (2. pilíř od 1.1.2013)

7) Máte nějaký jiný produkt, který Vám zhodnocuje peníze?

- Spořicí účet, termínované vklady, stavební spoření
- Životní pojištění
- Nemám
- Investice do dluhopisů, akcií apod.
- Investice do nemovitostí (ne do vlastního bydlení)
- Jiné uveďte.....

8) Jestliže si nespoříte a ani jinak nezhodnocujete své peníze, tak proč?

- Nezbyvají mi peníze
- Nevydělávám si
- Peníze raději hned utrácím
- Na spoření na důchod mám dost času

9) Myslíte se, že důchodová reforma byla řešena správně a koncepčně?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne

10) Pokud ne, co se Vám nelíbí?

- Zvyšování věku pro odchod do důchodu
- Nemám důvěru v soukromé penzijní fondy
- Nemůžu si dovolit odvést dvě 2 % z hrubé mzdy
- Jiné, uveďte

11) Víte, že peníze vybrané nyní na sociálním pojištění, které je odváděno z Vaší mzdy, jsou průběžně vypláceny současným důchodcům?

- Ano
- Ne

12) Znáte přesně věk, který Vám stát vyměřil pro odchod do důchodu?

- Ano
- Ne

13) Vstoupili jste nebo přemýšlíte o vstupu do II. pilíře důchodové reformy?

- Vstoupil/a jsem
- O vstupu uvažuji
- Nikdy nevstoupím
- Ještě nevím

14) Víte, v kolika letech můžete nejpozději vstoupit do 2. pilíře?

- Do 25 let
- Do 35 let
- Do 45 let
- Do 55 let
- Vstup není omezen

15) Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

16) Váš věk?

- Do 25 let
- 26 - 35 let
- 36 - 45 let
- 46 - 55 let
- 55 a více let

17) Nejvyšší dosažené vzdělání?

- Vysokoškolské
- Středoškolské s maturitou
- Střední odborné (výuční list)
- Vyšší odborné
- Základní
- Úplné střední odborné (učební obor s maturitou)